VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XII. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR 1970. OKTÓBER 1.

A gólyák vízimadarak *Foto: Bajusz Károly*

Gólyabál

Október 17-én, szombaton sűrű fekete felhőként, nagy kelepeléssel érkeznek a gólyák egyetemünk aulájába. A gólya szótól hirtelen elszorult szívű békákat meg kell nyugtassuk. Nem a gólya nevű költözőmadárról, hanem elsőéves közgazdászhallgató madarakról van szó, akiknek eszébe sem fog jutni, hogy békacombot ropogtassanak.

A GÓLYABÁL este 9-kor kezdődik. Az aulában két zenekar játszik majd. Köszönhetjük előrelátó rendezőinknek, hogy nem egyszerre. Mindkettőt ismerjük. A NEOTON már hagyományos báli zenekarunk, a CYKLON pedig az egyetemi és a kolesz-bulik új, fiatal beategyüttese.

A klubban a KLUB TRIÓ, az étteremben pedig népi muzsika mellett szórakozhat, vacsorázhat a báli közönség.

Éjfélkor lesz a nagy attrakció: a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőség kabaréműsora. És a gólyaavatás. Tűzijátékkal. A hajnali két órát tombolasorsolással kötik majd egybe.

Csak tessék, csak tessék! Kezdődik a bál!

Mindenkit vár meghívókért a közönségszervezés!

A bálra pedig

A RENDEZŐSÉG

Önálló tanszékként

Ez a határozat a marxista tudománytörténet nagyobb megbecsülését is jelenti — mondja dr. Mátyás Antal egyetemi tanár

„Indokoltnak tűnik, hogy az elmélettörténeti csoport külön tanszékként működjön. Ez a tárgy önálló diszciplina, a tanszékvezető személye — Mátyás Antal — adott. A csoport tagjainak munkája eredményeként a tantárgynak jelenleg az egyetemen olyan súlya van, amely szintén indokolja a csoport önálló tanszékké szerveződését. A csoport problémái éppen a tárgy eltérő jellegénél fogva erősen eltérnek a tanszék egészének problémáitól. Gyakorlatilag eddig is önálló szervezeti egységként működött a csoport, problémáit lényegében önállóan oldotta meg. A Politikai Gazdaságtan tanszékkel való kapcsolat szervezeti különállás mellett is jól megszervezhető. Önálló tanszékké szerveződve a csoport a már meglévő elég széles körű nemzetközi kapcsolatait magasabb szinten ápolhatja és szélesítheti ki. Önálló tanszékké összefoghatná az országban folyó közgazdaságtörténeti kutatómunkát és serkenthetné azt." (Részlet Sipos Aladárnak, a Pártfőiskola Politikai Gazdaságtan Tanszéke vezetőjének az egyetemünk Politikai Gazdaságtan Tanszéke helyzetének vizsgálatára alakult bizottság elnökének az Egyetemi Tanács elé terjesztett jelentéséből.)

Dr. Mátyás Antal

Hogy a tanszék megalakulására szükség volt, ez a fenti és az Egyetemi Tanács ülésén felszólalók véleményéből is türződött.

Az Egyetemi Tanács ez év április 13-i ülésén határozat született, s Polinszky Károly, a Művelődésügyi Minisztérium miniszterhelyettese augusztus elsejével jóváhagyta az új tanszék megalakulását.

Az elmélettörténeti tanszék vezetője **dr. Mátyás Antal** egyetemi tanár. Tagjai **dr. Mihalik István** docens és **dr. Szigeti Endre** adjunktus.

— Mikor merült fel először az új tanszék megalakításának gondolata? — kérdeztük dr. Mátyás Antaltól.

— Bármilyen furcsán is hangzik, már 14 évvel ezelőtt, amikor kiterjesztették valamennyi szakra az elmélettörténet oktatását.

— Nem tűnt indokolatlannak három oktató új tanszékké nyilvánítása?

— Semmiképpen sem. Nem a létszámtól függ a tanszék elnevezés, hiszen más országokban egy-két professzor egy-két segédével már külön tanszéket alkot. Ha kis létszámmal is magas szinten el tudja látni oktatási és kutatási feladatát egy csoport, akkor feltétlenül indokolt annak tanszéki megnevezése. Az oktatott hallgatóink száma is nagyobb, mint az egyetem több tanszékének, s a sajátosan önálló diszciplina is indokolja önálló tanszékké alakulásunkat.

— Úgy érzem, eddig végzett munkánk elismerése a kinevezés. Egyetemünkön a mienk az első tudománytörténeti tanszék. Úgy érzem tehát, hogy ez egyúttal a tudománytörténet fokozottabb megbecsülése is. Azon világméretű folyamat logikus következménye, amelyben a közgazdaság-történet egyre jobban önálló tudományággá válik. Ennek apró bizonysága a lexikon is, amelyben tárgyunk már külön ágként szerepel.

— Az új szervezeti forma jelent-e változást az oktatás további menetében?

— Csoportunk lényegileg eddig is önállóan működött, tehát tanszékké való alakulásunk az új tanévben semmiféle oktatási problémát, változást nem okoz.

— Milyen feladatokat tűztek ki célul?

— Eddig végzett oktatási munkánk folytatása és továbbfejlesztése mellett szeretnénk számottevően kibővíteni kutatási munkánkat. Már ebben az évben hetenként konzultációt szervezünk a fizikai dolgozók gyermekeinek, s a külföldi hallgatóknak a vizsgákra való felkészülésük elősegítésére. A későbbiekben a tanszéknek továbbképző intézeti jelleget is szánunk.

— Korábbi tapasztalatok, és a hallgatók általános véleménye az, hogy a tárgyat nem lehet biflázni. Tehát komplex elsajátításához előadásokra, sőt, szemináriumokra is szükség van!

— E véleménnyel egyetértek. Nem rajtunk múlik azonban, hogy lehet-e szemináriumot tartani. Ha ilyen igény felmerül a hallgatók részéről, azt ígérhetem, hogy jövő szeptembertől fakultatív jelleggel indítani fogunk szemináriumot.

— Tudományos tervek?

— A közeljövőben kívánunk rátérni az egyes ágazati tárgyak történetének (külker-elméletek, modern polgári pénzügyi elméletek, növekedési elméletek) kidolgozására. Kutatási súlypontunk kétirányú. Egyrészt a modern polgári közgazdaságtan feltárása és kritikai értékelése, másrészt a szocialista országok politikai gazdaságtanának története és értékelése. Ez irányban **dr. Szigeti Endre** például már eredetiben olvassa és dolgozza fel Lengyelország politikai gazdaságtanát.

— Új erők e célkitűzésekhez?

— Elképzeléseink, s a rektor véleménye szerint is optimális létszámunk az öt fő lesz. A további két helyre fiatal oktatókat kívánunk felvenni. Figyeljük az elméleti és tanári szakosokat, s a más szakokon tárgyunkból kiemelkedően szereplőket. De az érdeklődők pályázhatnak státusainkra akár TDK-formában is.

Pongrácz György

A vörösdiplomás titka

Az évnyitónak csak egy kis töredéke, de a két végzett hallgató életében öt évi munka méltó elismerése volt a vörös diploma átnyújtása. Tíz félév — tíz vizsgaidőszak. Hármasnál rosszabb jegy nem lehet, minden államvizsgát jeles eredménnyel kell letenni. Nem kis követelmény! Mégis, hogy lehet valaki vörös diplomás? Választ Nováky Erzsébet terv-matematika szakon végzett vörös diplomástól kértünk.

— Szerintem a vörös diploma nem csupán bizonyítvány, hanem tudatos és kitartó munka eredménye, amelynek megszerzésére már az egyetem megkezdésétől céltudatosan kell törekedni. Minden vizsgára alaposan fel kell készülni, nem lehet a szerencsében bízni. A tantárgyakkal év közben is rendszeresen kell foglalkozni, nem lehet egy bizonyos irányra ráállni és a többi tárgyból csak a minimális követelménynek megfelelni.

Ahhoz, hogy valaki jó közgazdász legyen, nem kell vörös diplomával végeznie; a vörös diploma **általános** szakmai műveltség kifejezője, amely minden tárgynak az átlagosnál és a szükségesnél magasabb szint elsajátításának eredménye. **(Azért a vörös diplomás is lehet jó közgazdász! — A Szerk.)**

Milyen állomásokon keresztül jutottál el a vörös diplomáig?

— Az első két félévet kitűnő, ill. jeles eredménnyel végeztem, így másodéves koromban már Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjjal tanulhattam. A magasabb ösztöndíj sokat segített anyagi helyzetemen, több időt fordíthattam tanulásra, így eredményemet a későbbiekben is tartani tudtam. Mint népköztársasági ösztöndíjas dolgoztam a Matematika Tanszéken, részt vettem a Statisztika Tanszék mellett működő TDK-csoport munkájában, gazdaságmatematikából kozultációs gyakorlatot vezettem.

Mindezek után kissé elkeserített, hogy V. évben — annak ellenére, hogy a IV. év mindkét félévét kitűnő eredménnyel végeztem — nem kaptam meg a Népköztársasági Ösztöndíjat. Emiatt ugyanis elég sok energiámat kellett a tanulástól független dolgokra pazarolnom. Ezek után a vörös diploma méltó kárpótlás volt.

— Mivel foglalkozol most, mik a terveid?

Jelenleg a Népgazdaság Tervezése Tanszéken, mint gyakornok a hosszú távú tervezéssel, ezen belül az energiastruktúra távlati alakulásának elemzésével foglalkozom, gyakorlatot vezetek matematikából és hamarosan tervezésből is.

Még ez évben szeretném megvédeni doktori disszertációmat; erre, valamint a nyelvvizsgákra készülök.

— Sebestyén István —

Új program és személyi változások

Szeptember 17-én tartotta első ülését az új tanévben a KISZ-bizottság. Értékelte a balatonaligai tábor 6 napjának eredményeit, megvitatta és a kiegészítésekkel együtt elfogadta az első félév munkatervét, valamint személyi kérdéseket tárgyalt.

A munkaterv három fő kérdésre összpontosult: szakmai, tanulmányi munka, illetve érdekvédelem megerősítése; információ és az ellenőrzés fokozása a KISZ minden szintjén; a vidéki középiskolás akció bővítése.

Az „Egyetemisták a fővárosért — főváros az egyetemistákért" akcióban való részvétel fokozása érdekében a megadott témákat a III—IV. éves hallgatók szakdolgozatukban, illetve diplomamunkájukban dolgozhatnák fel. A kari és egyetemi tanácstagok, valamint a KISZ VB új tanulmányi felelősének szélesebb körű és alaposabb tevékenysége segítheti a tanulmányi érdekvédelem megerősítését. A munkaterv célként tűzte még ki a TDK-munka minőségi és mennyiségi fejlesztését.

A harmadikos vidéki középiskolások számára idén nyáron első ízben tartott tanulmányi tábor igen sikeres volt, ezért ezt meg kívánjuk ismételni ugyanazon diákok számára — kéthetes időtartammal. A tábor szervezői első ülésüket már megtartották.

Az információáramlás javítása érdekében az alapszervezetektől karonként minden hónap 18-áig a kari vezetőség összegyűjti a végzett munkára és a problémákra vonatkozó információkat. A karok viszont a KISZ VB-nek tartanak rendszeresen beszámolókat. Már e hónap első napjaiban az alapszervi vezetőségek kézhez kapják a KISZ-bizottság kiadványát, amely széles körű tájékoztatást nyújt a mozgalom eseményeiről.

A KISZ-bizottság utolsó napirendi pontként tárgyalta a KISZ VB és a bizottság személyi változásait. Tudomásul vette Nagy Sándor megbizatását az agit.-prop. titkári funkcióra. Az új feladattal való megbízatásra Szarvas László lemondása miatt került sor, akit a KISZ-bizottság eddigi munkájáért igen nagyra becsül, és a bizottság tevékenységében aktív közreműködésére továbbra is számít. A bizottság a továbbiakban elfogadta Veres Pál kooptálását a szervező titkári, valamint Regőczi István kinevezését a vezetőképző-felelős tisztségre. A VB Sipos Bélát felmentette tanulmányi felelős pozíciója alól — eddigi hiányos munkája miatt, valamint saját kérésére — amelyet a bizottság jóváhagyott és egyben bizottsági tagsága alól is felmentette. Tanulmányi felelősnek egyhangúlag Forgács Csabát választotta meg.

★

A kari küldöttgyűlések lapzártáig nem zajlottak le, ezért részletes beszámolónkat a három kar küldötteinek tanácskozásáról következő számunkban közöljük. —k—

MI

A közeli napokban — terveink szerint 30-áig minden alapszerv megkapja a MI első számát.

A kiadványt KISZ-bizottságunk azért hívta életre, hogy a KÖZGAZDÁSZ-on túl havonta bővebb tájékoztatást kaphassatok mozgalmi életünkről. Elsősorban informatív jellegű anyagokat — jegyzőkönyveket, munkaterveket stb. — szeretnénk megjelentetni, de mód van vitára is éppúgy, mint a titeket érintő szabályok ismertetésére vagy visszásságok tisztázására.

A kiadványt az alapszervi vezetőségekhez kívánjuk eljuttatni, de kérjük, hogy ők adják tovább alapszervünk tagjainak, mert csak így töltheti be feladatát a MI — így juttathatja el mindenkihez a legfontosabb információkat.

Ahová, Téged is várunk!

Egyetemünk KISZ szervezete a legtágabb teret a szakbizottságok keretében nyújtja mindazok számára, akik igényes munkát szeretnének végezni. Azt hiszem nemcsak a I. évesek számára lehet hasznos, ha mégegyszer röviden áttekintjük az egyes munkaterületeket.

Középiskolás Politikai Vitakör

Vezetője: Késedi Ferenc, III. évf. pénzügyszakos hallgató.

Megtalálható: minden szerdán fél 3 órától a 382. teremben.

Érdekvédelmi Bizottság

Vezetője: Stafira Zsuzsa, III. évf. tanár „B" szakos hallgató.

Megtalálható: hétfőn, szerdán, pénteken 12—13 óráig a 382. teremben és délután a Makarenkó utcai kollégiumban.

Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága

Vezetője: Kovács Jenő, IV. évf. nemzetközi szakos hallgató.

Megtalálható: minden csütörtökön a 382. teremben 15—17 óráig.

Vidéki középiskolásokat Felkészítő Csoport

Vezetője: Szarvas László, tanársegéd.

Megtalálható: Tud. szoc. tanszéken.

Marxista Diákakadémia

Vezetője: Kocsis Éva, V. évf. tanár „A" szakos hallgató.

Megtalálható: minden szerdán a 382. teremben.

Klub

Vezetője: Szántó Lóránt, III. évf. külker szakos hallgató.

Megtalálható: minden nap 2 órától a Kultúrosztályon.

Külföldi diákokkal foglalkozó csoport

Vezetője: Rácz Lídia, III. évf. tanár „A" szakos hallgató.

Megtalálható: a 382. teremben, délután a Makarenkó utcai kollégiumban.

A bizottságokba jelentkezni a 382-ben — a fent megadott időpontokban — illetve állandó jelleggel a KISZ-bizottságon lehet.

Néhány gondolat a X. kongresszus irányelveinek elolvasása után

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának kongresszusi irányelvei —, melyeket a július 15—16-i Központi Bizottsági ülésen fogadtak el —, napok alatt váltak széles körben ismeretessé. A megmutatkozó érdeklődés érthető, hiszen minden valamennyire is érdeklődő ember figyelmét felkelti, ha az ország, a társadalom — s ebben a saját jövőjét is —, meghatározó elvek, célkitűzések kerülnek napvilágra.

A kongresszusi irányelvek átfogó, komplex jellege miatt, egy rövid cikkben lehetetlen ismertetni valamennyi kérdést, s lehetetlen e formában még csak vázlatosan is tárgyalni azokat a közgazdasági-politikai vonatkozásokat, melyek számunkra különösen fontosak lehetnek. Ugyanakkor ilyen formában nem is szükséges ez, hiszen a tanév első időszakában különösképpen előtérben fog állni, az egyetemi élet, egyik központi kérdése lesz a párt kongresszusi irányelveinek részletes megismerése, az ehhez kapcsolódó szakmai-politikai kérdések megvitatása.

Itt inkább azokat az első benyomásokat említem meg, amelyek a dokumentum első áttanulmányozása után alakultak ki bennem, s melyek az irányelvek egészéhez, s nem a tárgyalt egyes kérdésekhez kapcsolódnak.

1 Egy ország gazdasági-társadalmi-politikai életének több éves fejlődéséről képet adni — igen bonyolult, nehéz feladat. Az egymást követő egyedi, sokszor ellentmondó események láncolatából kell az általánost, a meghatározó tendenciát kiemelni, ami tovább bonyolódik akkor, mikor csak minőségi jellegű tendenciákat kell értékelni. Egy-egy fejlődési szakasz komplex elemzése és értékelése, csak sokoldalú, tudományos szintű és igényű elemzőszintetizáló munkával végezhető el, amely feltételezi a legkiválóbb politikusok és szakemberek közös tevékenységét, a valóság alapos ismeretét.

Valamennyiünk számára jogos elégedettséget és megnyugvást jelenthet, hogy a kongresszusi irányelvekben, megállapításaiban és konzekvenciáiban, érződik az a széles körű, nagyvolumenű és tudományos igényű felmérőelőkészítő munka, amely a KB ülését, s ezt követően a nyilvánosságra hozatalt megelőzte.

Azok számára, akik figyelemmel kísérik a párt dokumentumait, nem újszerű vonás ez. Munkastílusbeli alapelvvé, gyakorlattá vált a tudományos igényességre, a valóság tényeinek és összefüggéseinek sokoldalú, alapos, komplex vizsgálatára való törekvés.

Az elmondottakat rendkívül jelentősnek tartom a társadalmi közhangulat alakulása szempontjából. Gyakorlati tény ma már, hogy a párt által meghatározott célok, tervek olyanok, amelyek teljesülésében, megvalósulásában joggal bízhat minden ember. Ez szükségképpen nyugodt légkört, biztonságérzetet, fokozódó munkakedvet, s a párt iránti egyre növekvő bizalmat eredményez.

2 A társadalmi-gazdasági fejlődés megítélésénél találkozhatunk szélsőséges álláspontokkal, amelyek az eredmények, vagy problémák fetisizálásán alapulnak. Az előbbi az irreális, túlzott optimista, az utóbbi pedig a mindent tagadó pesszimista vélemények forrása.

Az MSZMP KB kongresszusi irányelveiben egyértelműen tükröződik a szélsőségektől mentes, mértéktartó, reális helyzetelemzés, ami a konkrét tényeken túl módszerbeli, munkastílusbeli tanulságként is hasznos számunkra. A IX. kongresszus óta eltelt időszak eredményeinek tényszerű, józan értékelése mellett, minden takargatás nélkül szerepelnek az olyan problémáink is, melyek nehezítik, károsan befolyásolják előrehaladásunkat. A problémák ugyanúgy társadalmi-gazdasági életünk részei, mint eredményeink, hatásukkal számolnunk kell — s ezért szólnunk is kell róluk. Ez teremti meg és ez hozza előbbre megszüntetésük lehetőségét is.

Az eredmények és a problémák ilyen együttes, egyoldalú eltúlzástól mentes szemléletmódját nem felesleges említenünk és tanulságként leszögeznünk. Nem ritka eset, amikor a különféle vitákban hallgatóink egy része — kétségtelenül jó szándéktól vezéreltetve —, túlhangsúlyozza a problémákat, hibákat, s figyelmen kívül hagyja az elért eredményeket.

A fentiekben röviden vázolt két gondolattal azt is kívántam érzékeltetni, hogy az MSZMP KB kongresszusi irányelvei, nemcsak konkrét tartalmukkal, hanem módszerükkel, „légkörükkel" is tanulságos mindenki számára.

Dr. Besenyei Lajos
adjunktus

★

A vezetőségválasztó taggyűlésekről és az október 9-i pártértekezletről legközelebb számolunk be.

A pénznek néha van szaga

Fizetni szinte mindenért lehet, a pénzt az emberek általában szívesen fogadják, a vékonypénzű egyetemisták különösen.

Mégis, ha végzett munkáért is adják, rossz hatást érhetnek el vele. Mert az anyagi érdekeltség sem fonhatja át életünk, kapcsolataink minden emberekhez, munkához való kötődését. Hogy nemcsak a pénz hozhatja meg a munkakedvet, hanem éppen ellenkezőleg ez ronthatja el, erre a legjobb példa a közgázosok árvíz utáni építőtábora.

Nemcsak megdöbbentek, hanem el is keseredtek, amikor a víz tarolta vidéken végigutazva, megérkeztek Csengerre vagy Vásárosnaményba, és ott közölték velük, mennyi teljesítményért mekkora pénz üti a markukat.

Építőtáborban a fizetés eddig is ismeretlen fogalom volt, s a katasztrófa utáni igaz segíteniakarás és munkaláz színhelyén, különösen megdöbbentő „újítás". Felháborodva fogadták, s különösen akkor lett gyakori téma ez a „rossz szagú" pénz, amikor a rossz szervezés miatt éppen nem volt munkájuk, és tétlenül ültek.

Felajánlani a keresetüket, persze mindannyiuknak jogában állt, csakhogy nemigen tudták, milyen formában, kinek adhatnák. A táborvezetők nem kaptak biztatást a KISZ KB-tól, hogy a felajánlásokat kérjék, gyakran maguk sem ismerték azt az utat-módot, ahogy a pénzt a helybelieknek eljuttathatnák.

Észérvek, viszonylag elfogadhatók alátámasztják a bérezés szükségességét. Így pl. az, hogy a táborlakók is állami vállalatok alkalmazottai voltak, s a vállalatoknak a végzett munkát el kell számolniuk. Ezzel gátat vethettek az esetleges ügyeskedéseknek is. Arra azonban, hogy a táborok létrehozói ne gondolják végig, mit jelent a fiatalok számára, ha önkéntes, társadalmi munkájukra számító felhívásuk után nemhogy pénzzel akarják kifizetni őket, de még módot sem adnak a zsebükből kikívánkozó pénz befizetésére az árvízkárosultaknak — nincs mentség.

Kékesi Katalin

1016-os

A párt „Ifjúságpolitikai Határozatának" megjelenése óta a legkülönbözőbb fórumokon igen sokat hallani ifjúsági kérdésekről. Beszélnek, cikkeznek, vitatkoznak rólunk, és mi is magunkról.

Manapság az ifjúságról, erről az időben is nehezen meghatározható fogalomról világszerte igen sok szó esik. Van, ahol forrong az ifjúság, lázad; van, ahol romol. Van ahol a társadalom többi rétegétől csupán koruk miatt ütnek el. Nálunk az ifjúságról azért kell beszélni, mert a munkában, a tanulásban, hon védelemben sajátos helye foglal el. Ez a sajátos he azt jelenti, hogy negye százados múltunkra vissz tekintő társadalmunkb egyre nagyobb szerep h rul a ma fiataljaira. Az szakmunkás és értelmisé réteg egyre nagyobb sz ma fiatal, s képzett güknél fogva egyre több igénylik is azt (és szüks is van erre), hogy felel munkát kapjanak.

A Magyar Közlöny má jus 24-i számában jelent meg a Kormány 1016/1970. számú határozata az ifjúságpolitika egyes kérdései ről. Ez a kilencpontos ha tározat jelentős azért, mer az ifjúság helyzetének problémáinak alapos felmérése után azt célozza, hogy az egyes kérdések demokratikus rendezése, az ifjúságot érintő speciális jogok gyakorlására államilag is biztosított és támogatott legyen.

Idézem egy pontját: „A Kormány indokoltnak tartja az ifjúság védelmének, sajátos igényei kielégítésének, az ifjúságpolitika fejlesztésével kapcsolatos elveknek és időtálló rendelkezéseknek törvényben történő rögzítését, ezért felkéri az igazságügyminisztert, hogy 1971 első negyedévében a Kormány elé ter jesszen javaslatot az ifjúságról szóló törvényről arra figyelemmel, hogy a javaslat 1971. I. félévében az országgyűléshez benyújtásra kerülhessen."

Elsőként az a kérdés vetődhet fel, hogy miért is van szükség külön ifjúsági törvényre. A fentebb vázolt sajátos helyzetüknél fogva a társadalom más rétegeitől anyagilag is különbözünk. Sokszor nagyobb feladatok várnak ránk, mint hasonló korban az előző generációra. Bizonyos dolgokban többre tarthatunk igényt, min amennyit a kialakult tár sadalmi morál vagy a törvények az egészen belü számunkra nyújtanak. Vagy ahogy a határoz után, a leendő törvényr folyó vitában az egyik h zászóló írta: „Az ifjúsá törvényre nálunk azér van szükség, hogy a j munkával kiérdemel anyagi javakat hiánytala nul megkapják a fiatalok."

Valóban erről is szó van. De szó van arról is, hogy nagyobb szerepet kapjanak a fiatalok a vezetési, igazgatási munkában, hogy fiatal korunk ne legyen hátrány, hogy pályánkon egyéni életünkben való in dulásunkkor kevesebb akadály álljon előttünk. Szociális, kulturális és politikai kérdések egyarán felvetődnek. Így az is, hog a KISZ nagyobb szerep kapjon, és kiterjedtebb j got az ajánlások, elbírál sok, határozatok terén.

Felvetődik az is, hog szülessen és mi legyen e ilyen törvényben. Ennek átgondolása, a szükséges tények mérlegelése — mert rólunk van szó — a mi feladatunk is. Ha a KISZ-alapszervezetek mérlegelik, megvitatják azt, amit megvalósítani az egész ifjúságnak érdeke lenne, nagy mértékben tudunk hozzájárulni ahhoz, hogy jogos kéréseink ne csak kérések maradjanak.

De ha a társadalom közteherként vállalja a mi ügyünket, akkor mi, hozzáállásunkkal kell, hogy megmutassuk, méltóak vagyunk erre, s mi is részt vállalunk a terhéből.

Koncz Gábor

Indul a Tudományos Politikai Kör

Az ipari kar szervezésében ebben az félévben megindulnak a TPK-szemináriumok. Célunk az olyan újonnan felmerült problémák rendszeres feldolgozása, melyek tananyagunkban még nem szerepelnek, de amelyek érdekességük vagy visszhangjuk miatt megérdemlik az alaposabb vizsgálatot. E félévi programunk:

FOGYASZTÓI TÁRSADALOM?

A mai kapitalizmus néhány kérdése

A féléves programot két részre oszthatnánk: az első részben gazdasági, a másodikban szociológiai megközelítésből vizsgáljuk a kérdést. Az egyes szemináriumokon meghívott előadók tartanak előadást, illetve vezetik le a vitát az előadás után.

Változás a múlt félévhez képest az, hogy idén egyetemünk diákjai számára is szeretnénk fórumot biztosítani.

Aki előadást vállal az adott témakörben, kérjük, jelentkezzen az első szeminárium alkalmával a TPK vezetőjénél, Puskás Istvánnál (közl. IV. 2.), vagy Harsányi László agit.-prop. titkárnál (ipar III. 5.).

A szemináriumokon részt vehet egyetemünk minden hallgatója, aki vállalja a szemináriumokon való rendszeres részvételt. Múlt félévben elég szép számmal voltak látogatóink. A mostaniaktól is szeretnénk kérni, hogy a megadott irodalmat részben vagy egészben tanulmányozzák át: az előadók feltételezik előadásuk során a megadott anyag elolvasását. Érdemi vita is természetesen csak bizonyos fokú ismeretek birtokában alakulhat ki.

Első vendégünk okt. 1-én dr. Simai Mihály, a világgazd. tanszék docense lesz, előadásának címe: John K. Galbraith: Az új ipari állam.

A továbbiakban foglalkozni kívánunk a tőkés világ várható gazdasági növekedésével, az ebből eredő gazd. konfliktusokkal, a szociológiai, részben pedig a mai polgári szociológiával, az amerikai „kulturális trendekkel", a manipulációval, Mills-szel és elitelméletével.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

Puskás István

Az igényesség – cselekvésre sarkall...

A „Ráday"-ban a kollégiummal kapcsolatos beszélgetéseken, üléseken mostanában sűrűn hallhatjuk ezt a szót: alapközösség. És nem véletlenül. Az az öt-hat szoba lakóiból álló egy-egy ilyen egység fontos szerepet kap a kollégium életében. Beköltözésünk hónapjában többször is sor került alapközösségi gyűlésekre, amelyeken ismerkedtek egymással az elsős hallgatók, megválasztották vezetőiket. Most voltak a kollégiumi gyűléselőkészítő alapközösségi összejövetelek. Sajnos, erről a tényleg fontos eseményről is sokan távol maradtak. Pedig itt lehetőség nyílt, hogy a kollégisták behatóan megtárgyalják problémáikat, javaslatokat vessenek fel és jelölteket állítsanak az önkormányzati szervek választására.

Ez a — többnyire középiskolából „hozott" — paszszivitás elég nagymérvű a kollégisták körében. Annak ellenére, hogy saját érdekük követeli meg: az a 10—12 ember, aki egy ilyen közösségbe tartozik, valóban közösséggé is váljék.

Nem elég és nem is jó, ha csak a DB tagjai, s az alapközösségi vezetők dolgoznak, „törik magukat". Ahhoz, hogy itteni életünk még jobbá váljon, ezen a szinten kell megtenni mindent. Az alapközösségek széles légkörrel rendelkeznek, megvonhatják egyes, a közösség ellen vétő társuk kedvezményeit. De nemcsak egyszerű adminisztratív, hanem pont közösségi jellegüknél fogva hathatnak a kollégium lakóira. Az, hogy valaki hangoskodással, éjszakai magnózással zavarja társai nyugalmát és más hasonló ügyek nemcsak a Diák Bizottság gondja legyen. Próbálja és tegye meg az alapközösség, hogy érvényt szerezzen a házirendnek.

Nem egy kollégista van, aki valamiféle homályos, általa sem értelmezett „demokrácia" fogalmat emleget nap mint nap. Az igazi demokrácia pedig soha nem az egyesek „kiváltsága", hanem a közösség demokráciája. Ez csak az alapközösségek révén érvényesülhet. Ők ismerik legjobban tagjaikat, tudják értékelni tevékenységüket, lehetőségük van arra, hogy a legideálisabb körülményeket alakítsák ki maguknak.

Azok, akik „demokráciát" hangoztatnak, ezzel ki is merül minden tevékenységük. Annak ellenére, hogy a kollégiumi gyűlés igen vonzó, gazdag programtervezetet fogadott el.

Amint az igazgatónői beszédből megtudtuk, kollégiumunk 900 ezer forintos keretet kapott, jobb berendezkedésünk stb. anyagi feltételei biztosítottak. Megvan tehát a lehetőség a munkára, arra, hogy ne csak szállásunk, hanem valóban második otthonunk legyen a kollégium.

És hadd ajánljam a követelődzők, de mások figyelmébe is **Aczél György** elvtársnak, az MSZMP KB titkárának az ifjúságpolitikával foglalkozó KB-ülésen elhangzott szavait: *„Az igényesség és a követelődzés között elsősorban a munka alapján tehetünk különbséget. Az igényesség ugyanis mindig munkára, cselekvésre sarkall, míg a követelődzés mögött nincs tett, csak a csupasz egyéni érdek. Az igényes fiatalokban munkatársakat, harcostársakat kapunk, az igényesség álarca mögé búvó individualistákkal szemben viszont indulat nélkül, de határozottan kell fellépnünk..."*

Munkánk pedig az alapközösségi munka legyen. Alapelvünket egyetlen jelszóban foglalhatnám össze: „Arccal az alapközösségek felé!"

KOCH ÖDÖN

Nemcsak szavak!

A ker. karos II. évesek gyűlésén történt. Azon az összejövetelen, amelyen a szavazóképes 2/3 helyen még 50%-nál is kisebb volt a megjelentek létszáma. (Miért, miért nem — a következtetéseket remélhetőleg azóta ki-ki levonta már.) Arról beszélgettünk, vitáztunk, mit lehetne tenni, hogy mielőbb megalakulhassanak az alapszervek. Ekkor felállt egy lány, és azt kérdezte: „Hát miért kell olyan bürokratikusan ragaszkodni ahhoz a 2/3-hoz?"

Valaki azt mondta utána, csodálja, hogy viszonylag nyugodt maradtam. Hiszen ha van szabály, amely a demokratizmus biztosítéka, hát ez az! Vajon az a bürokrácia, ha ragaszkodunk egy szabályhoz, akármilyen is az? És ebből következően, kedves másodéves, az a demokrácia, hogy mindig az legyen, amit te akarsz? Végiggondoltad te ezt?

Azt lehetne mondani erre, hogy csak egy ember meggondolatlansága. Nem is tenném szóvá, ha nem használnánk ezeket a szavakat nap mint nap tucatszor. És nem ez az első eset, amikor tetszetős szavak zavaros gondolatokat, sőt világosan negatív álláspontokat rejtenek. Jó lenne hát, ha mindenki meggondolná: ezek a szavak, hogy „bürokrácia" meg „demokrácia", nem puszta szavak, amelyekkel dobálózni lehet. Az egyik jelenség, amely ellen harcolunk, a másik munkánk, szervezetünk alapja.

És ha vitatkozunk róluk, csak egyféleképpen foghatjuk fel őket: marxista módon! *Domány András*

Jegyzetvásárlás

... Akárcsak a börzén lennénk. *(Foto: Kálmán)*

Nem gyógyult ki!

...a végeredmény: Magyarország—Lengyelország 7:7. Győzelmek: Schmitt (3), Nemere (2), Kulcsár és Erdős (1—1)...

A bátyám már egyesületben kezdte a vívást. Így indultam én is 1961-ben. 1965-ig vívtam, mint egy a sok közül: lábgyakorlatok, iskolázás, edzés... Azután 1965-ben ifjúsági válogatott lettem.

...a másik ágon Lengyelország 8:3-ra legyőzte Svájc csapatát...

1968-as álmom Mexikó volt. Maradt is. Mint hatodik ember tartalékként kerültem a válogatottba.

...az aranyéremért este a magyar és a lengyel csapat lépett a pástra...

Mexikó után pláne nehéz volt bekerülni a válogatottba. Győztes csapaton ugyanis vívásban sem igen változtatnak. Hiába nyertem Országos Bajnokságot, Budapest Bajnokságot, valahogy az volt a helyzet, hogy nem ők voltak rosszak, én vívtam túl jól.

...aztán a lengyelek vezettek 1:0-ra...

Huszonöt asszót kell minden edzésen vívnunk, darabja öt perc, az két óra hajtás. De közben semmi sumák, ha kifujom magam, már szól az edző, hogy ne amerikázzak. Ehhez jön még az iskolázás.

...de Kulcsár, Nemere és Erdős győzelmével a magyarok 3:1-re...

Mint végzős hallgató, szeretnék az idén jó rendű diplomát szerezni. Ez a legfőbb célom. Aztán szeretnék bekerülni a válogatottba is, és ott jól vívni. Kijutni az ankarai VB-re.

...Schmitt 5:3-ra győzött, s 11 év után ismét világbajnok a magyar párbajtőrcsapat...

Valahogy úgy vagyok vele, hogy a vívás — egy rossz betegség, amit nem lehet kikúrálni. Aki egyszer megkapta, nehezen gyógyul ki belőle...

Minél későbbi gyógyulást kívánunk Erdős Sándornak, abból a betegségből, amit úgy hívnak, hogy — párbajtőr.

(KÖZGAZDÁSZ, 1970. MÁRCIUS 5.)

(NÉPSZABADSÁG, 1970. SZEPTEMBER 25.)

A közgazdaságtudományok új doktora

Egyszerű meghívó: **„A Tudományos Minősítő Bizottság meghívja Önt, FALUSNÉ, SZIKRA KATALIN „A foglalkoztatás, a termelékenység és a hatékonyság szerepe az európai szocialista országok fejlődésében”** c. doktori értekezésének nyilvános vitájára.

Az opponensek véleménye eltérő volt, de valamennyien méltatták a munka jelentőségét.

Ausch Sándor alapos általános értékelésében a problémákat is felvetette. Hiányolta, hogy a disszertáció 2 oldalú megközelítében tárgyalva a termelékenység problémáját — élő munka és tárgyiasult munka oldaláról — nem adott egységes képet, egy komplex hatékonysági mutatót.

(Az értekezés benyújtása óta Falusné dr. Szikra Katalin elvégezte az ilyen jellegű számításokat és a Közgazdasági Szemle szeptemberi számában olvasható e kérdésre adott válasza — kísérletet tett egy átfogó komplex mutató megalkotására.)

Kiss Tibor opponensi véleménye a szocialista országok szakaszosságának kérdéseihez kapcsolódott.

Benedeczki Jánosné elsősorban statisztikai szemszögből elemezte alaposan a benyújtott munkát.

A bizottság egyhangúan elfogadta az értékelést, kiemelve annak az időszerűségét.

A disszertáció sikeres megvédése megtörtént.

Szobájában kerestem fel Falusné elvtársnőt, hogy néhány kérdést tegyek fel lapunk számára.

Elmondotta, hogy kandidátusi értekezését „A technikai fejlődés és az ipari munka” címmel írta. Ekkor még vállalati szinten vizsgálta a termelékenység, munkaszervezés kérdését, de már ebben az időbn is érdekelte e probléma népgazdasági szintre való kivetítése. Így szélesedett a téma — míg végül az elvonatkoztatás nem egy ország szintjén —, hanem nemzetközi méretekben készült el. S ezek a vizsgálatok egészültek ki az állóalapok hatékonyságának figyelembevételével.

— A legnagyobb problémát a megfelelő számítási módszerek számítása jelentette. Ebben nagy segítséget kaptam a statisztikusok — adatgyűjtés — mind a diákok részéről, akik főleg a számítások elvégzésében segítettek. Közülük is szeretném megemlíteni Fiskus Mária, Móricz Ágnes (IV. tanár „B”) és Matics Ágnes (V. terv-matek) nevét.

— Évközi rendes munkám is nagy támogatást jelentett. Szakszemináriumot vezetek kutatási témából, előadássorozatot is tartottam erről a kérdésről. Olyan téma ez, amely mindenütt előjön, bármilyen anyagrész is legyen „terítéken”. Másodéves szemináriumot is vezetek — és egy tanár mindig sokat tanul egy szemináriumból — tulajdonképpen a hallgatókon keresztül is csiszolódik az anyag.

— Esetleg hallhatnánk további terveiről is?

— Most kiemelve a termelékenység problémáját, összehasonlítást szeretnék végezni a szocialista és tőkésországok viszonylatában.

Eddig csak a termelékenység dinamikáját vizsgáltuk — most szintösszehasonlításra kerül sor, a szintkülönbségek tényezőinek megállapításával szeretnék foglalkozni.

A fő nehézséget a statisztikai adatok megszerzése jelenti, amelyek nem könnyen hozzáférhetők.

Az egyetem oktatói és diákkollektívája nevében ezúton is gratulálunk és további munkájához sok sikert kívánunk.

Lapath Éva

ÖSZTÖNDÍJRÓL:

...a próról, a contráról, és a helyességről

Ezúttal nem előzte meg olyan nagy várakozás az ÖB-k munkáját, mint februárban.

Érthető, hiszen az elmúlt félév elvei alapján történik az ösztöndíjak megállapítása, s mind az ÖB-k, mind a kiscsoportok bizonyos rutinra tettek szert.

Ez a tapasztalat azonban még nem elegendő — derült ki a három kar bizottságaival folytatott beszélgetések kapcsán. A megkérdezettek sok új megoldásra váró problémát vetettek fel.

Mint ismeretes, a karok idén kevesebb pénzzel voltak kénytelenek gazdálkodni, mint tavaly. Hogy mennyivel, azt pontosan a bizottságok sem tudták, mivel csupán maximális takarékosságra intették őket, egy „körülbelül” összeg megnevezése nélkül.

A három kar lényegében azonos módon próbált alkalmazkodni ehhez a körülményhez.

A tavalyi gyakorlat szerint a tól-ig összeg 65%-át vették alapul, és a kiscsoportok ezzel gazdálkodhattak.

KIEMELENDŐ a kereskedelmi karton egységesen alkalmazott elv, hogy a tanulmányi ösztöndíjak odaítélésekor a minimumból indultak ki. Ehhez az összeghez adtak hozzá további 50 forintokat a végzett tanulmányi és közösségi munka arányában.

DICSÉRETES az a törekvés is, hogy a magas tanulmányi szintet elért hallgatókat ne automatikusan maximummal jutalmazzák, mert a jeles és kitűnő mögött különböző mértékű „erőbedobás” rejlik. Ezekkel szemben szintén bizonyos elvárásokat állítottak pl. TDK-dolgozat készítése, az illető szakkollegista-e stb.

★

Az az elv, hogy a tanulmányi ösztöndíj árnyalt ösztönző legyen, nem érvényesült egységesen mindenütt. Ennek odaítélésénél sok esetben figyelembe vették a szociális helyzetet is.

Számos jó képességű emberből álló alapszerv nyúlt ehhez a megoldáshoz, mert a jövedelemszóródás a csoporton belül nagy volt.

S ha már az alapszerveknél tartunk, munkájukat a III., IV. és V. évfolyamon minden kar ÖB-je dicséri.

Javaslataik érdemileg megalapozottak voltak, amely jórészt az elmúlt félév óta kifinomított módszerek, a helyzet egyre reálisabb értékelésének köszönhető.

A II. évesek kiscsoportjának hozzáállása az ösztöndíjkérdéshez azonban **elgondolkoztató.**

Javaslataik és papírjaik — ha ugyan eljuttatták az ÖB-nek — megalapozatlanul az „ig” felé tendáltak.

Különösen feltűnő volt az ipari karon, ahol bizony nagyon gyengék voltak a tanulmányi átlagok. A második évfolyamon jeles rendűséget egy hallgató sem ért el!

A csoportok javaslatainak elbírálása különösen sok időt vett igénybe a II. évfolyamon.

Maguk a delegáltak ui. — ha egyáltalán részt vettek az ÖB munkájában — nem tudtak érdemben nyilatkozni csoporttársaikról, hiszen alig ismerik egymást.

Bár technikailag sok nehézséggel járt az a megoldás, hogy a II. évesek a régi csoportjaikon belül tették meg az ösztöndíj-javaslataikat. Az ipar karon szeretnék azzal bővíteni, hogy

ne az illetékes ág ösztöndíjbizottsága döntsön, hanem a volt I. évfolyam diákjóléti bizottsága az I. évfolyam kinevezett dékánja vezetésével.

★

A SZOCIÁLIS ÖSZTÖNDÍJAK megállapítása sem volt problémamentes.

És pedig maga az információrendszer, amely alapján az ÖB dönt, a tapasztalatok szerint még mindig nem tükrözi a **család valódi anyagi helyzetét.**

A reálisnak megfelelő döntés érdekében tanácsos lenne feltüntetni a külön foglalkozást is.

Különösen a tsz-tagok gyermekeinél találkozott a bizottság irreális jövedelem-kimutatásokkal.

Még így is mindhárom karon nagy számban hajtottak végre kategóriamódosítást.

★

Nyitott és egyre inkább előtérbe kerülő kérdés a **házas egyetemisták** anyagi helyzetének megítélése.

Sok olyan hallgató van, akik szüleik magas jövedelme ellenére családi okokból eredő támogatás hiányában — önmaguk tartják fenn magukat.

Mindez nehezíti az ÖB amúgy sem könnyű munkáját, mert lehetőségei szubjektíve, objektíve egyaránt korlátozottak.

A fenti tényeknek sem ellenőrzése, sem orvoslása — a jelenlegi jogszabályok mellett — nem áll módjában.

Mindent összevetve az új ösztöndíjrendszer alapjában véve helyesnek bizonyult, de mint a fentiek mutatják, itt-ott szükség van módosítására.

De nemcsak a jogszabályokban, hanem számos csoport hozzáállásában is, hogy a helyzetet kritikusan, sőt, **önkritikusan** mérlegelve döntsenek.

Szeretnénk őket erre ösztönözni.

CSISZÉR ÁGNES

FRISS SZEMMEL

Újból megkezdődött a tanítás. Egy új tanév új és régi hallgatókkal. Az elsőévesek számára az egyetem KISZ-szervezete szeptember 1-től kezdve egyhetes előkészítőt szervezett. A programban szerepeltek — többek között — tájékoztatók az egyetem egészéről, politikai beszélgetések, állami csoportfoglalkozások. 5-én, szombaton került sor az eskütétellel egybekötött ünnepélyes évnyitóra.

Az új tanév küszöbén így lehetne röviden összefoglalni az első napok, hetek eseményeit.

Milyenek az első benyomásaid?

Ezzel a kérdéssel fordultam az elsőéves hallgatókhoz. Ismerve-ismeretlenül a következőket mondták el első lépéseikről, tapasztalataikról, problémáikról:

— ...Szegedről jöttem. A tanítás ideje alatt Alsó-Gödön lakom. Véleményem szerint az előkészítő jó volt, hasznos, csak mintha egy kicsit szervezetlen lett volna. A javára legyen viszont írva, hogy segített bennünket az „összerázódásban”, ismerkedésben...

— ...Salgótarjáni vagyok. Kollégista. Értékelem, hogy felnőttnek néznek bennünket. A felsőévesek segítőkészek, rendesek. Engem különösen megragadott az itt hathatósan érvényesülő demokratizmus...

— Milyennek látod az egyetem KISZ-szervezetét?

— Itt öröm lesz a KISZ-ben dolgozni. Fontos, hogy a KISZ-nek ereje legyen. Azt hiszem, hogy itt az is megvan. Az valósul meg, amit mi akarunk. Ez is a felnőttséghez tartozik. Nagyon ésszerű dolognak tartom az intsruktor-megoldást is. A 11. állami csoport KISZ-tanácsadójának ezúton is szeretnék köszönetet mondani hatékony elméleti és gyakorlati támogatásáért...

— A lányok?

— Ó, nagyon csinosak!!! Ez külön öröm a fiúk számára...

— Szerintem túl sok a lány. Így félő, hogy a közgazdász pálya elnőiesedik...

— Attól nem kell félni. A lányok nagy része ugyanis, ha elvégzi az egyetemet, férjhez megy, család, problémák...

— Budapesti vagyok. Lány. Nem érzem magam egy férjhezmenős típusnak. Nagyon érdekel ez a pálya...

— ...Szerintem sem lehet így elhatárolni a lányokat a fiúktól... Kollégista vagyok. El kell, hogy mondjam, ott sok olyan lány van, aki komolyan veszi ezt az egészet...

— Milyen a kollégium?

Jó. Az ismerkedési est mintha túlságosan erőltetett lett volna. Ott különben még nehezebb az ismerkedés. Lényegében még most is nagyobb részt csak a csoporttársak ismerik egymást. A kezdet kezdetén pedig alig mertünk egymáshoz szólni. Ez a megállapítás is éppen úgy érvényes a lányokra, mint a fiúkra, vagy fordítva...

— Milyenek a fiúk?

— Hm... Ez egy relatív dolog. Vannak köztük rendesek, kevésbé rendesek, gyávák, félénkek, bátrak, egyenesen pofátlanok és még sorolhatnám a jelzőket...

— Hogy tetszenek az előadások?

— Előadó válogatja... A jegyzetelés kicsit nehéz. A matektól pedig egyenesen nagyon félek. Ezt a következtetést nem az előadásról, hanem a gyakorlatról, s annak is egy „csodálatos” témájáról: a teljes indukcióról vontam le...

— Nem tudom, hogy miért van az, hogy a hivatalosan kiadott órarendünk első négyhat hétig nem érvényes. Inkább addig ki sem adták volna.A csoportunkkal már jobbnál jobb húzásokat csináltak. Például: órarend szerint reggel nyolc órakor előadás — elmaradt. Tízkor szeminárium — megtartották. Délttől szeminárium — egy órai várakozás után magunk döntöttük el el — ez is elmaradt...

— Na, és a könyvek? Hát azt jobb nem feszegetni...

— Panasznapot tartunk? Szerintem nem. Mondok valami jót is. Nagyon jó ötlet volt a visegrádi kirándulás...

— Na, na!!! Igaz, hogy a kirándulás elgondolása jó volt, csak a kivitel úgye...

— Nekem a hajóút nagyon tetszett. Életem első ilyen jellegű kirándulása volt ez. Márcsak azért is feledhetetlen.

— Zene?

— A hajón gndolod? Hát...

— Annyi mindenről beszélgettünk, mondhatnám, vitatkoztunk, panaszkodtunk. Annyi mindent értékeltünk, elmondtuk, hogy mi tetszett, mi nem tetszett. Összefoglalva tehát: Milyen az egyetemi élet?

— Jó-ó-ó!!!

Nem vagyok ünneprontó, de ezt még legyen szabad elmondanom! Jó, persze, hogy jó. Örülünk, hogy egyetemisták vagyunk. Elégedettek vagyunk. De ez az elégedettség mindig újabb és újabb elégedetlenséget sző. Ezt az általános érvényű szabályt tudnám felhozni saját védelmünkre akkor, amikor sokan azt hiszik rólunk, a gólyákról, hogy szőrszálhasogatók, elégedetlenkedők vagyunk.

Higyjétek el, ezt minden frázis nélkül mondjuk, nagyon örülünk, hogy itt lehetünk köztetek...

Szerintem is jó. Csak azt nem értem, hogy azokat, akik Budapestre jelentkeztek, miért tették Pécsre? Azokat pedig, akik Pécsre kérték felvételüket, miért vették fel ide? Furcsa szervezés...

És még sorolhatnám az észrevételeket, tapasztalatokat tovább... tovább... Célom azonban nem az, hogy részletezzem, hanem, hogy villanásszerűen megvilágítsam az elsőévesek életét. Tény, hogy a sok újdonság, a megváltozott környezet, s az egész egyetemi élet vagy elragadtatta, vagy elkeserítette az amúgy is kicsit félénk gólyákat. Persze, ezek még kezdeti benyomások. Reméljük, hogy lesznek jobbak is, szebbek is. Türelem, idő és megszokás kérdése az egész...

Kocsi Margit
I/10. csoport.

AUTÓBUSZ – nyolcparancsolat

A kirándulást szervezők gondján minden bizonnyal segíteni fog az egyetemi autóbusz igénybevételével kapcsolatos legújabb rendelkezés. A legfontosabb tudnivalókat alább közöljük, az esetleges kudarc elkerülése végett:

— az igénybevétel hónapját megelőző hónap 10-ig kell az igénylést a Rektori Titkárságon leadni;

— két példányban kell az igénylést kitölteni;

— a Rektori Titkárságra úgy kell leadni a nyomtatványt, hogy már tartalmazza az illetékes dékán aláírását, tehát engedélyét;

— kérések elbírálásánál előnyben részesülnek a tanulmányutak;

— diákcsoport csak tanár csoportfelelőssel utazhat;

— szorgalmi időszakban legfeljebb kétnapos út engedélyezhető;

— az autóbuszon maximálisan 48 fő utazhat;

— oda-vissza józanon kell beszállni! — (Szerk.)

Nyomtatványok a KISZ-bizottságon kaphatók.

PALÁNK ALATTI REMÉNYEK

Tovább...! Gyorsíts föl...! Most játszd be, dobás...! Edzői vezényszavak, melyek a betonbunkerre emlékeztető tornateremben visszhangzanak. Dobban a padló, döng a palánk szakadatlanul — az úgynevezett négyes-nyolcas figurát gyakorolják. A férfi kosárlabdázók szeptember első napjaiban megkezdték felkészülésüket a bajnokság őszi fordulójára.

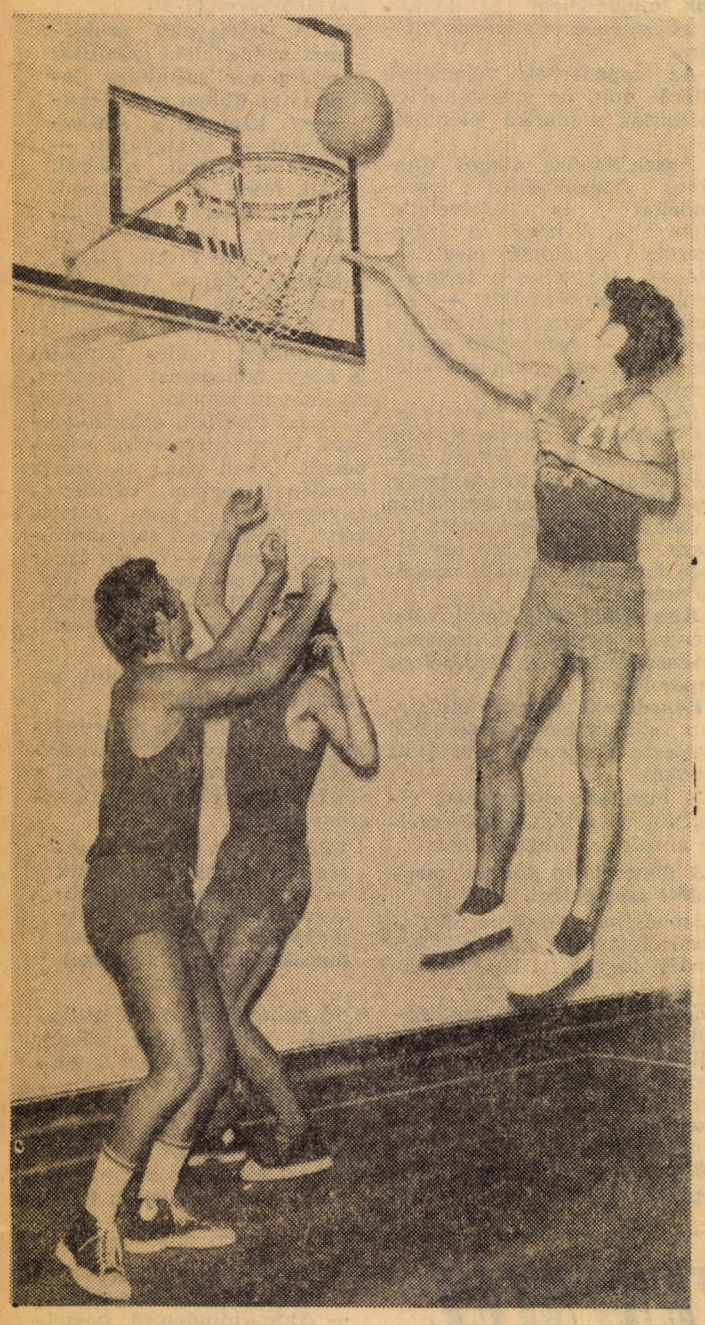

NB II., Budapest I. osztály, ebben az esztendőben pedig az NB III. Ezeket a lépcsőfokokat járta meg a csapat az utóbbi években. **Jelenleg — a bajnokság félidejében — csoportjukban az első helyen állnak.**

Edzés végeztével munkájáról, megvalósult elképzeléseiről faggatom az idén jött fiatal edzőt, **Zbisko Lajost...**

— ...Technikailag kiválóan képzett, többnyire NB I-et megjárt játékosokból álló csapatot vettem át, s ebből következik, hogy az esetek többségében nem volt nehéz feladat megértetni és kiviteleztetni a fiúkkal az elképzeléseimet.

Edzői munkámban — az ehhez a játékhoz nevetségesen szűkre szabott terem adta lehetőségekhez képest — a taktikai elemek alaposabb elsajátítására és az erőnlét javítására helyeztem súlyt.

Az új terem elkészülte természetesen az edzések hatékonysága szempontjából döntő változást jelentene.

A teremprobléma ellenére kedvezőnek látja a gárda pillanatnyi helyzetét, esélyeit a csapatkapitány, **Saád András:**

— Valamennyi mérkőzésünket megnyertük tavasszal, ami 13 győzelmet jelent, és mintegy 500 ponttal dobunk többet a második helyezettnél.

Ez a két adat önmagáért beszél. S talán megfelelő bizonyítékok annak alátámasztására, hogy a bajnoki címet illetően nem alaptalan a bizakodásunk.

A csapat állandó tagja **Móricz Gábor,** aki a Bp. Honvéd nagyjai mellett nőtt fel, szintén optimista...

— Már csupán az utánunk következő két együttest kell legyőznünk, és akkor biztos bajnokok vagyunk. Persze, az új tornaterem nélkül magasabb osztályban már elképzelhetetlen a helytállás!

Igen, a Luca székéhez hasonló tempóban készülgető, épülgető tornaterem visszatérő kérdés. De ebben a témában már annyian és annyifelé szóltak, reklamáltak, hogy lassan csak a bizakodás marad az ott valaha is sportolni vágyók számára. Bizakodás, hogy ez az építőipari „remekmű" sem kerülheti el sorsát: előbb vagy utóbb — jelen esetben utóbb — csak el fog készülni!

Kik alkotják a csapat gerincét, kik azok, akikre az edző elsősorban számít?

Ismét Zbiskó Lajos veszi át a szót.

— Saád, Kiss Attila, a két Major, Radnai Gyuri, Hatházi, Móricz és Egerczeiger állandó csapattagok. Természetesen nem feledkezhetek meg egy-két igen tehetséges újonnan igazoltról és a második csapat néhány erősségéről sem, akik közül többen „szóhoz jutnak" majd az év folyamán.

Befejezésül milyen edzői óhajt tolmácsolhatok az első bajnoki találkozó előtt?

— A csapat tagjaitól mindenekelőtt azt szeretném kérni, hogy ha már egyszer vállalták az edzések látogatásával, mérkőzéseken való részvétellel járó többletmunkát, akkor erről a kötelezettségükről a viszgaidőszak idején se feledkezzenek meg, a nehezebb napok idején se hagyják cserben a csapatot.

Az egyetem felé is lenne kérésünk. Nevezetesen az, hogy a csapat autóbusszal történő utaztatásához — legalább néhány alkalommal — hozzásegíteni szíveskedjenek. Kívánságunk teljesítését gazdasági okok is indokolttá teszik.

Végül, de nem utolsósorban — sikerüljön a bajnokság megnyerése...!

Ez utóbbi óhajhoz csak csatlakozni tudok.

Csima Endre

Új évad

Jobbra, balra páran rajzolnak. Balatont, portrékat, s amit meglátnak.

Egyszóval a már hagyományossá váló aligai kultúrtáborról írom ezeket a sorokat. Na de hadd kezdjem elölről. Augusztus 23-tól az egyetem kutúrosztálya vette birtokába az aligai építőtábort.

Egy hét állt rendelkezésre, hogy nyugodt körülmények között minden kultúrcsoport fel tudjon készülni az új tanévre,

A délelőttök, a próbák és a komoly munka jegyében teltek el. A színjátszók például minden reggel bemelegítettek. Egy kis gimnasztika, szaladgálás, vegyes foci, aztán csónakba szállt a társaság. Már abba, ami a parton volt. Vezetőjük **Bende Pista** bácsi beszélt a dramaturgiáról, verses estek rendezéséről stb., majd ebéd előtt helyzetgyakorlat. Improvizáció megadott témára.

A táncosok között sok az új arc. Ugrálnak, dobognak fáradhatatlanul.

— A már ismert táncokat gyakoroljuk be a „fiatalokkal".

Valószínűleg ismét lesz a Fehérvári úti Fővárosi Művelődési Házban egy előadássorozat a zenekarral.

De nemcsak a táncot csináljuk együtt. Szeretnénk, ha egy igazán jó társaság jönne össze. — válaszolja kérdésemre az egyik „csizmás".

Ahol táncosok vannak, ott zenekarnak is kell lenni, mondom én. Van is. Itt két ember, ott egy, hegedűszó innen-onnan. Ők egyénenként gyakorolnak aztán, ha kedvük kerekedik összeülnek kamarázni.

Tenor, alt, szoprán, egy sátor harmónium, **Pödör Béla** karnagy, és össze is jött a zenekar. Aztán ti, ti, ti, tá, tá, majd do, re, mi, fá, egy kis zenetörténet, és végül énekszó. Ez jellemzi belülről a zenekari sátrat.

Azért volt itt más is. Itt gyűlt össze egyik délben az egész tábor. Téma a múlt évi munka értékelése. A csoportok saját területeiken jól helytálltak. A köztük levő viszonnyal azonban baj van.

— Ha egymás műsorait nem nézzük meg, akkor ne háborogjunk, ha az egyetemen alig van közönség.

— A KISZ-t és a Kultúrosztályt nem lehet „szétválasztani". Helytelen az a nézet, hogy „én kultúrcsoportban dolgozom, ezzel le van tudva a KISZ is." Persze ennek másik oldala is van.

— A KÖZGAZDÁSZ ne csak a sikerekről írjon, hanem arról a munkáról is, ami ide elvezet. (Kösz. Egyetértünk vele, de valószínűleg a kultúrcsoportoknál is vannak írni tudók, akik segíthetnének ebben.)

Utána mindenki elment ebédelni, és az asztaloknál külön ültek a táncosok, a színjátszók, az „R" gárda, és a többi csoport. És ez volt az, amit mindenki kifogásolt. Egyszerűen nem volt közös program! Berendeztek ugyan egy „klub"-ot, de oda jó, ha tíz ember befért. Első este volt egy magnó is, és egy darab szalag, aztán az is eltűnt. Amikor az idő jobbra fordult, rendeztek futball- és asztalitenisz-bajnokságot, de eléggé gyér részvétellel. A meghívott előadók **Dr. Molnár Ferenc egy. tan., Selmeci Elek,** az Irodalmi Színpad fődramaturgja 15—20 embernek beszéltek.

Hét végére a KISZ-esek is megérkeztek. A képzőművészkör megnyitotta „tárlatát".

Az utolsó napi program: barackszedés és tábortűz a parton. Kis műsor a színjátszóktól, még egy utolsó korty, és „irány az egyetem".

—Simor—

A tőkepiac lehetőségei és korlátai hazánkban

A hazai közgazdasági viták középpontjában a gazdasági mechanizmus továbbfejlesztésének kérdései a piaci módszerek kiszélesítésének lehetőségei, ezen belül a gazdasági verseny és a tőkepiac megteremtésének feltételei állnak.

Egyelőre napi problémaként a tőkeáramlás, eszközátcsoportosítás kérdései merülnek fel. Míg e kérdésről már viszonylag sokat publikáltak különböző közgazdasági folyóiratokban, a tőkepiacról annál kevesebbet. E témáról többet beszélnek, mint írnak, pedig ha a tőkeáramlás problematikáját konzekvesen végig akarjuk vinni, akkor (piaci viszonyok közt) feltétlenül eljutunk a tőkepiac kérdéséhez. Mielőtt a tőkepiac tárgyalására áttérnénk, szükségesnek látszik a jelenlegi helyzet főbb vonalakban való ismertetése. Milyen formában megy végbe az eszközallokáció a gyakorlatban?

Tőkemozgás jelenleg a vállalatok közti újraelosztással a költségvetésen és a beruházási hiteleken keresztül megy végbe. Az állami költségvetés útján való átcsoportosítás sokféle formában történhet.

A finanszírozás lehet teljes vagy részleges, az állam kedvezményekkel, juttatásokkal, esetleg állami döntések formájában befolyásolhatja a vállalati beruházásokat.

Az új mechanizmusban a cél, hogy a vállalatoknál rendelkezésre álló források elsődlegessé váljanak. Vonatkozik ez a vállalati beruházásokra, de a hitelfelvételi lehetőségekre is, hisz a visszafizetési képesség a hitelfelvételt is meghatározza. Ez azonban csak cél marad mindaddig, míg meg nem szűnik a vállalatok túlterheltsége. Ez nemcsak az állami beruházások nagy volumenéből következik (mint azt általában hangoztatják), hanem a vállalati szféra igen magas közteherviselési kötelezettségéből is.

A beruházási bankhitelek útján való tőkeátcsoportosítás már jóval problematikusabb. Nemcsak azért, mert bonyolultabb, finomabb formája a szabályozásnak, hanem azért is, mert vannak, akik egyenesen tagadják, hogy e formával meg lehet oldani ezt a kérdést. Míg **Nagy Tamás** a Közgazdasági Szemle 1970/6. számában kifejti, „Arra kell törekednünk, hogy a beruházások finanszírozásában, az eszközátcsoportosításban a bankhitel — a reform irányelveinek megfelelően — a jelenlegihez képest nagyobb szerepet játszszon", addig **Kopátsy Sándor** a „Gondolatok a szocialista tulajdonosi szervezetről" című tanulmányában így ír: „Annak érdekében ugyanis, hogy egyszer megvalósíthassuk a beruházási eszközök áramlásának feltételeit, mindenekelőtt azt a babonás hitet kell eloszlatni, hogy a beruházási hitel az áramoltatás alapvető eszköze."

Anélkül, hogy a fenti álláspontok kifejtésére kitérnék, meg szeretném jegyezni, hogy a beruházási hitelek iránt 1969-ben a gazdasági szervek részéről olyan tömegű és volumenű hiteligény jelentkezett, hogy igen éles hitelverseny alakult ki. A verseny során

az elbírálás alapja a hitel visszafizetésének időtartama volt, s nem a beruházás konkrét célja, hatékonysága.

Tehát leszögezhetjük, hogy a vállalati és a népgazdasági érdekek egyeztetésének egyik pénzügyi megoldása a bankhitel csak kis mértékben járul hozzá a problémák enyhítéséhez egyrészt az alacsony hitelvolumen, másrészt a túlzottan rövid lejáratú hitelezési gyakorlat miatt. A magas költségvetési terhekkel párhuzamosan emelkedett vállalati források erősen korlátozták a hitelsávot. A hitelbesorolás is a tőkeerős beruházók esélyeit növelte.

Ezek voltak tehát a tőkeáramlás közvetett csatornái, szükséges megvizsgálni a jelenleg működő közvetlen utakat is. Mikor a vállalatok közti közvetlen eszközátcsoportosítás napirendre került, nem az képezte a vita tárgyát, hogy szükséges-e, hanem az, hogy a tőkepiac **milyen formái** szükségesek ahhoz, hogy megvalósulhasson azok ésszerű allokációja. A legújabb rendelkezések szerint két alapvető társulási forma van: egyszerű társaság és a közös vállalat. A vállalatok közötti közvetlen eszközátcsoportosítás e formája sajnos nem biztosítja az ágazatok közti struktúraváltozás lehetőségét, mert csak az egymással termelő kapcsolatban álló vállalatokra korlátozódik. Tulajdonképpen csak most érkeztünk el a tőkepiac problémájához. Eddig a jelenlegi helyzetet tárgyaltuk, hisz enélkül hiábavaló lenne a jövőre való minden elképzelés. Mit is értek tőkepiacon? Definíció helyett egy példa. Minden vállalat abban érdekelt, hogy saját maga számára a legnagyobb nyereséget biztosító beruházást hajtsa végre. Lehet azonban olyan vállalat, amely képes lenne további pénzeszközöket úgy felhasználni, hogy ezzel a népgazdaság számára nagyobb hasznot hajt, mint egy másik vállalat.

Ebből következik, ha megengednék, hogy „A" vállalat „B" vállalatnál ruházzon be, akkor mindkét vállalat plusz a népgazdaság is jobban járna. Ha volna tőkepiac, akkor „A" vállalat tőkéje „megtalálná" „B" vállalatot, de ha nincs, akkor ezt az optimumot obejektíven kevésbé tudjuk megközelíteni.

Egy tőkepiac megoldaná a szocialista gazdaság olyan égető problémáit, mint a vállalatok értékelését, a vállalati kollektívák hosszabb távú érdekeltségét, hisz köztudott, hogy a nyereségérdekeltség mai rendszere a rövidtávú érdekeltséget erősíti. Ezenkívül a jelenlegi éves eredményt rontják a kutatásra, gyártmányfejlesztésre, káderképzésre stb. költött pénzek, tehát éppen azok, amelyek hosszú távra szólnak és melyek egy tőkepiaci mechanizmusban a vállalatok good-willjét, értékét növelik.

Az elmúlt évben igen nagy viták folytak Kopátsy Sándor elgondolásairól, ki a részvénytőzsde szükségességét hangoztatta, melynek szereplői a szocialista holdingok és vállalatok lennének, akik értékpapírokat bocsátanak ki eladásra. Kopátsy nyomatékosan hangoztatta, hogy a tőkeáramlás kérdése nem oldható meg önállósult tulajdonosi szervezet nélkül. Tulajdonképpen ez az egész tőkepiac kulcskérdése, mind elméletileg és gyakorlatilag; tehát az, van-e megoldás a jelenlegi vállalati szervezeten belül, vagy nincs, s ez esetben önállósult tulajdonosi szervezeteket kell létrehozni. Ez utóbbi esetben

tisztázni kell az állami tulajdonból kiszakított résztulajdonok (önállósult tulajdonosi jog) jellegét, formáit, működésének mechanizmusát.

Természetesen mindenfajta piaci megoldásnak alapfeltétele az árkérdés. Erre helyhiány miatt nem térhetek ki, mindenesetre le kell szögezni, hogy ha az ár jelentős területeken csak erősen korlátozottan közvetíti a piac értékítéleteit, akkor a nyereség is csak korlátok közt fejezi ki a piac hatását, az ártorzítások szerint orientálja a vállalatok működését, termelésük gazdaságosságát, s egyben az eszköz-átcsoportosítás mértékét is eltorzítja.

Véleményem szerint a jelenlegi magyar gazdasági viszonyok között a mechanizmus eddigi tapasztalatai szerint gyors változásokra nem lehet számítani a tőkepiac kérdésében. Ugyanis hasonló horderejű és jellegű téma, mint az árrendezés és konvertibilitás. Van még egy alternatíva, ami nem egészen tőkepiac, de véleményem szerint sokat segíthet.

A vállalatok a fejlesztési alapjuk egy bizonyos százalékát független, ún. nyereségkártyákba fektetnék. Lenne egy intézet vagy fórum, melyhez befutnának ezek a „fölös" nyereségkártyák (tehát azok, amelyiket nem használt fel a vállalat). Árfolyamuk lenne. Attól nem kellene félni, hogy kevés lenne ezekből a kártyákból, hiszen sok vállalat fejlesztési alapja nem olyan nagy, hogy egyedül beruházhasson, esetleg elképzelése nincs stb.

Ezek szívesen kibocsátanának ilyen értékpapírokat. Egy ilyen mechanizmusban megoldható az előbb említett „A" és „B" vállalat problémája anélkül, hogy „A" vállalat esetleg kisajátíthassa „B" vállalatot. A kártyákért meghatározott százalékot fizetne az egyik vállalat a másiknak, a fejlesztési alap terhére. E százalék természetesen nagyobb lenne, mint az érvényben levő kamatláb.

A kártyák kibocsátóit alapítói nyereség illeti meg, ha a beruházás sikerül, hisz ekkor a kártyák értéke nő. Ez a mechanizmus veszteség esetére is érvényes, így a kockázatvállalás biztosítva van. Ez a fajta megoldás a kártyák tulajdonosainak nem biztosítaná a tulajdonosi jogot. Tulajdonképpen ez egy olyan speciális finanszírozási forma, beruházási hitel, amelyet az egyik vállalat nyújt a másiknak, a bank közbelépése nélkül.

Az állam érvényre juttathatná gazdaságpolitikáját, hisz a költségvetés is felvásárolhatná e kártyákat, illetve kibocsáthatná, akár azért, mert jó üzlet, akár azért, mert preferált célokra akar pénzt szerezni.

Végsősoron megállapíthatjuk, hogy tőkepiac nélkül nem oldhatók meg a gazdaság fentebb említett problémái, viszont jelenleg a részvénytőzsde megalapításának feltételei sincsenek biztosítva. Az imént említett koncepció egy áthidaló, ideiglenes megoldás lenne, ami talán enyhítené a feszültségeket, megvalósítása pedig sok tanulsággal, tapasztalattal járna.

EGERSZEGI CSABA

Kettős célkitűzés

Már augusztus végén folytatta tavaly megkezdett munkáját a szakkollégium. A nyelvi tanszék kérésére a Makarenkó utcai nyelvi labor építésében vettünk részt. Hirtelen érkezett a hívás, de ennek ellenére az 5 napos munkán olyan szép számmal jelentünk meg, hogy az építőipari vállalat — túljelentkezés miatt — nem is tudott mindenkinek megfelelő munkát adni.

Szeptemberi nyitóülésünkön újabb lépést tettünk a már tavaly felvázolt — sokak számára utópisztikusnak tűnő — javaslatok tényleges és eredményes megvalósulása felé. A 25, jelenleg harmadéves harmadéves diák a célkitűzéseket konkrét munkatervvé alakította. Az elképzeléseket tettek követték. Munkájuk széles körű támogatásra talált az egyetem állami, párt- és KISZ-vezetősége részéről.

Az 1970/71-es tanév egy újabb lépcsőfok a cél felé. Az idén 23 másodévessel bővült a szakkollégisták köre. Az összesen 48 főt számláló közösség szeptember 9-i kollégiumi gyűlésén részletes féléves akcióprogramot fogadott el. A munkaterv két részre tagolható.

Az első szorosan tanulmányainkhoz kapcsolódik. A későbbi TDK-dolgozatok alapjául szolgáló — külön számunkra tartott — szakelőadások látogatásával, azok rendjével foglalkozik.

Másik oldala: gazdasági, politikai és kulturális továbbképzésünk kérdése. Ami természetesen nem egyértelmű azzal, mintha ennek kisebb jelentőséget tulajdonítanánk.

A program tanulmányi oldala ugyancsak két részre bontható, a harmad- és másodévesek munkájára.

A harmadévesekkel kapcsolatban egy félreértést kell tisztázni. Hírek keringenek ugyanis arról, hogy ők jelenleg nem koncentrálnak. Természetesen erről szó nincs. Ők már tavaly — szakuknak megfelelően — egy-egy témával behatóan kezdtek el foglalkozni. A koncentrációs időszak alatt — oktatóink irányításával, kisebb, 3—4 fős csoportokban — a már kiválasztott kérdéseket tanulmányozzák és dolgozzák fel. A velük szemben támasztott alapvető követelmény, október folyamán egy részletes témavázlat bemutatása, mely TDK-dolgozataik alapját szolgáltatja.

A benyújtott témavázlatokat vitára bocsátjuk. A cél ezzel kapcsolatban, hogy egy-egy mű — a tanszékekre történő benyújtás előtt — a diákok kritikájának pergőtüzébe kerüljön. A terv feltétlenül előrelépést jelent az eddigi gyakorlathoz képest. Egyrészt a jelenlevők ismereteinek és tapasztalatainak bővítését segíti elő, másrészt mód nyílik a hibák azonnali kiküszöbölésére.

A másodévesek közben bevezető kollégiumokon vesznek részt, kéthetenként egy alkalommal. Természetesen a szemináriumok nagy mennyiségű irodalom feldolgozásával párosulnak.

Az előadásokat a matematika, a népgazdaság tervezése és a külkereskedelem gazdaságtana tanszékek tartják. A másodéves hallgatók — szaktól és érdeklődési körtől függően — dr. Máriás Antal, dr. Szanyi Jenő, dr. Ziermann Margit, Meszéna György és mások vezetése alatt szakmai „előképzésben" részesülnek.

Ezek az előadások, beszélgetések orientálják később őket egy-egy meghatározott témára. Érdeklődési körüknek megfelelően ugyanis a II. félévtől ők is kötelesek a kiválasztott tárgykörre koncentrálni.

A munkatervben fontos helyen szerepel a nyelvoktatás. A nyelvi tanszék patronálásával angol és orosz kezdő, közép és haladó kurzusokat indítottunk, heti 2—4 órában.

A munkaterv másik oldala gazdasági, politikai és kulturális továbbképzésünket tartja szem előtt. Gazdasági-társadalmi vonalon 5, szakmánkhoz kapcsolódó előadást tervezünk. Témaköreink:

1. A IV. ötéves terv elméleti alapjai.
2. Az ázsiai termelési mód problémái.
3. A szociológia jövője és szerepe a jelen társadalomban.
4. Emlékezés a NÉKOSZ-ra.
5. Kína személyi kultuszának politikai és gazdasági vonatkozása.

Lényeges hangsúlyoznunk rendezvényeink vita jellegét. Így ez tőlünk előzetes felkészülést kíván. Célunk azonban az, hogy ezek a konzultációk a bevezető ismereteken túl, aktív gondolkodásra serkentsenek.

Ugyanez vonatkozik a politikai vonatkozásokra is, melyek a mai magyar valóság mélyebb megismerését szolgálják. Politikai szemináriumainkon a következő tárgykörök szerepelnek napirenden:

1. A társadalmi mobilizáció. A munkás-paraszt fiatalok helyzete és támogatásuk lehetőségei.
2. A tanácsok szerepe, története, gazdasági és társadalmi szerepük a szocializmus építésében. A tanácsok mint „szovjetek".
3. A szakszervezetek és a velük szemben támasztott követelmények. A szakszervezet mint érdekképviseleti és politikai szerv.
4. A mezőgazdasági dolgozók helyzete ma. A tsz-ek helye társadalmi-gazdasági rendszerünkben.
5. Az új gazdasági mechanizmus társadalmi-szociológiai vonatkozásai.

A társadalmi mobilizáció, a munkás-paraszt fiatalok helyzete és támogatásuk lehetőségei című témakör szeptember 18-i gyűlésünk fő kérdése volt. A hosszan tartó és tartalmas vita az állandó jellegű — minden héten pénteki napokon lezajló — politikai, gazdasági és kulturális jellegű foglalkozások sorát nyitotta meg.

A kulturális továbbképzés terén a közös összejöveteleken kívül mozi-, színház-, koncert- és tárlatlátogatásokat szervezünk. Egy-egy ilyen típusú rendezvény után a témából vitát indítunk. Fenntartjuk és egyre szorosabbra fűzzük az Iparművészeti Főiskolával a kapcsolatot. Az ő vezetésükkel teszünk — még október folyamán — egy kirándulást Szentendrére, a „műemlék" városba. Ők hívják fel figyelmünket az érdekesebb kiállításokra, s ugyancsak ők vállalták magukra kalauzolásunkat is. Napirenden szerepel közreműködésükkel egy svájci, egy francia és egy angol útibeszámoló, valamint Hézső Ferenc fiatal pécsi festőművész kiállítása klubunkban.

Legközelebbi rendezvényünk egy kétnapos kirándulás, október 3-án és 4-én Mátraházára utazunk.

Szakmai tevékenységünkben fontos helyet foglal el a rendszeres sajtófigyelés.

A szakkollégium minden tagja tallózik a legfontosabb gazdasági-társadalmi folyóiratokban. A számunkra érdekesnek tartott cikkekről recenziót írunk. Ezeket katalógusrendszerbe foglalva klubunkban helyezzük el.

Így az is, aki nem olvassa a művet, röviden és tömören tájékozódhat a benne foglaltakról. Ez egyik legfontosabb eszköze látókörünk hatékony kiszélesítésének.

Ennyit a munkatervről.

Ehhez hozzá kell még tennünk, hogy előadásaink, rendezvényeink legnagyobb része nem zártkörű. Mindenkit szívesen látunk. Az időpontról előre tájékoztatunk.

Programunk rendkívül sokoldalú. Megvalósítása nehéz feladat. A mi feladatunk!

Berencsy Judit
külker II/1.

TOLLHEGYRŐL

Intézkedések „szépséghibával"

Még nem volt kezemben a KÖZGAZDÁSZ szept. 17-i száma, amikor a szerkesztőség felkért, hogy 60 sorban válaszoljak a „Szabályok, hallgatók, esetek" c. cikkben foglaltakra. Ebben a cikkben a szerző olyan eseteket vet fel, amelyeket a hallgatói jogokkal és az egyetemi demokráciával hoz összefüggésbe. A cikk elolvasása és a sorok megszámolása után — úgy gondolom — megértettem, miről van szó. Ezért csak távirati stílusban reagálhatok.

1. A szakirodalom szerint ideken nyelvet csak az tanulhat meg beszédfokon, aki legalább 100—120 órát beszélt aktívan ezen a nyelven. A heti 2 órás keretben egy csoportra legfeljebb 224, egy hallgatóra (ha csak 10 fő van egy csoportban) 22—23 óra jut 4 év alatt. Ha tehát a korszerű követelményeket meg akarjuk közelíteni, egyéb erőfeszítésekre is szükség van.

Egyik ilyen eszköz a koncentrációs időszak, a másik a hallgatók önálló otthoni munkája és ennek szolgálatába kell állítani azokat a modern gépi berendezéseket, amelyek kiépítése óriási költségráfordítással most folyik a Makarenkó utcai épületben.

A koncentrációs oktatást lehet tantervi óraszámban is kifejezni, az utóbbi kettő érvényesülése inkább munkafegyelem és öntudat kérdése. Nem titkolom, hogy az adott fukar tantervi óraszám miatt erőinket a tanterven kívüli labormunka és önálló tanulás realizálására összpontosítjuk.

2. A III. évesek koncentrációs tananyagát eredetileg (még februárra) heti 24 órára terveztük, s azon változtatást nem eszközöltünk mennyiségileg.

Csupán a februári koncentrációban részt vett hallgatók véleményét vettük figyelembe, amikor az ötödik órát azzal a szándékkal állítottuk be, hogy a tananyag könnyebb elsajátítását lehetővé tegyük. Úgy gondolom, ez nincs ellentétben a hallgatói jogokkal és az egyetemi demokráciával.

Maga a cikk írója is elismeri, hogy „a délelőtti labor a kiscsoportos órára való felkészüléshez nagyon kell." Aki élni akar jogával, igénybe veheti. De a tanszéknek is szüksége van erre a foglalkozásra, nem „kiszúrásból", hanem, mert ennek a foglalkozásnak a hatékonyságát az egész koncentrációs oktatás keretében tudományosan is vizsgáljuk. A kialakuló nyelvoktatási koncepció szemszögéből ugyanis nem közömbös, hogy a nyelvet tanulók önálló munkájára és aktivitására milyen mértékben lehet számítani. Ez a mutatószám jelenleg még elég közel áll a nullához.

3. Úgy látom, hogy sem a heti 24 órán felüli tanulási lehetőség, sem a képzelt túlterhelés nem fáj egyeseknek annyira, mint a szombat délutáni nyelvi órák. Jogos az igény, hogy az órarendet lehetőleg úgy állítsák össze, hogy az minden szempontból a legelőnyösebb legyen. De: nemcsak diákok vannak, hanem tanárok is és korlátozott számú tantermek. Rektori utasítás volt, hogy a nyelvi órákat mind a Makarenkó utcában kell megtartani. Csak a laborórák maradhatnak kényszerből a főépületben, mert a laborhelyiségek az új helyen nem készültek el.

A Makarenkó utcában 21 tanterem állt rendelkezésre, a II. és III. évfolyamon pedig összesen 38 koncentráló csoport van. Evidens, hogy két műszakban kell oktatni, és az ebédidőre is gondolni kell. A hallgatók ebben is jogsértést láttak, a tanárok, akik közül sokan most heti 30 órában oktatnak, megértők voltak.

Amikor kiderült, hogy a főépületben szombaton reggel 8-tól 10-ig lehet termeket kapni, a III. évfolyam nyelvi óráit ide helyeztük át azzal a „szépséghibával", hogy ezzel nem tartottuk be a kapott utasításokat.

Ez tehát a helyzet, ahogy mi, tanárok látjuk. Nem vitás, hogy vannak „Szabályok, hallgatók, esetek", és intézkedések, amelyeknek van vagy lehet szépséghibájuk attól függően, hogy milyen alapállásból vizsgáljuk azokat. És minél több csoportérdeket kell összhangba hozni, annál több a lehetősége annak, hogy szépséghiba csússzon intézkedéseinkbe. — Inde íra et lacrimae.

SUARA RÓBERT

„7" rovat

Tisztelt Suara elvtárs!

Egy tanszékvezetőnek mindenkor joga és kötelessége rendet és szigorú fegyelmet tartani a saját területén. Ön bizonyára ezt az elvet követve vonta felelősségre a nyelvi tanszék két külső oktatóját, Nyina Kozikot és Lidia Nazarovát.

E felelősségrevonást igyekezett e hó 17-én, délelőtt megejteni, amennyiben az illető oktatók saját anyanyelvén, oroszul kiabált velük feldúltan közel fél órán keresztül...

Hangosra sikerült elmarasztalása bizonyítékaként egy-egy magyar nyelvű levelet is a kezükbe nyomott előző napi „mulasztásuk" retorziójaként, óradíjuk letiltására.

Mi is volt „mulasztásuk"?

Nyina Kozik és Lidia Nazarova, a moszkvai Lomonoszov Egyetem elvégzése után Magyarországon töltik aspirantúrájuk idejét. Ennek végeztével kell elkészíteniük és megvédeniük magyar nyelven Moszkvában kandidátusi disszertációjukat.

Miután rendszeresen bejártak konzultálni és anyagot gyűjteni egyetemünkre, még ez év februárjában felkérte őket egyetemünk nyelvi tanszéke (gondolom, az Ön megbízása alapján) egyes csoportok nyelvi koncentrációjának vezetésére. Munkájukat közmegelégedésre végezték, s ezért szeptemberben ismét megbízást kaptak két-két csoport orosz nyelvű koncentrált oktatására.

A hivatalos tanmenet szerint például Nyina Kozik III. évf. 7. csoportjának koncentrációs tanrendje szeptember 7-től október 3-ig naponta a következőképpen volt megszabott: 10—12 óráig egyetemünkön, a IV. laborban audiovizuális oktatás, majd 1—4-ig a Makarenkó utcában foglalkozás. 1—2 óráig Szabó Lajos vezetésével nyelvtan, majd 2—4-ig Nyina Kozik irányítása mellett lexika.

A Makarenkó utcai foglalkozások idején olyan elviselhetetlen kopácsolás, kalapálás zavarta az oktatás folyamatosságát, hogy a hallgatókban kétszeresen is hasznos ötlet született. Kérték Nyina Kozikot, hogy amennyiben tudnak üres termet találni az egyetem épületében, úgy hadd tartsák meg a lexikát 8—10-ig, amikor is friss, pihent fejjel, csendben, ráadásul többet is tudnak tanulni, mint fáradtan a szomszéd fal bontása mellett, 2—4-ig. Nyina elismerte az ötlet életrevalóságát, s a csoport tagjai Szabó Lajost is megnyerték ahhoz, hogy nyelvtanóráját 12—1-ig tartsa meg. Ez időpontokban állandóan üresen állt a 252-es terem (egy napon a 253-as), s így nem volt akadálya annak, hogy naponta 8—1-ig, friss fejjel, egy helyen tanulhasson a csoport. Ezért nem volt található a csoport előző napon 2—4-ig a Makarenkó utcában.

Kétségkívül igaz, hogy e változást Nyina csak Szabó Lajossal beszélte meg.

E tényt, a mulasztás tényét, Nyina Kozik beszélgetésünk során könnytől csillogó szemekkel többször is beismerte!

Ismételten elfogadhatatlannak tartotta azonban (bár Ön oroszul tette) a hangnemét, kiabálását, határtalanul elutasító stílusát Nyina és Lidia logikus érvei, magyarázata dacára.

Az ügy komoly! Nyina Kozik és Lidia Nazarova az Ön furcsa felelősségrevonása után munkaviszonyukat azonnal felmondták!

E két aspiráns, a közeli évek kandidátusai, sem anyagi, sem erkölcsi szükségletből nem kerestek nálunk munkát. De készségesen siettek segítségünkre hallgatóink orosz nyelvű oktatásában.

Munkájukat, a hallgatók egyöntetű véleménye szerint, igen jól végezték! Szabálysértésük a hatékonyabb oktatás, a koncentráció nagyobb sikere érdekében történt. Ha „vétkükön" lehet is vitatkozni, de semmi esetre sem ilyen módszerekkel!

És most rendkívül keserű szájízzel, megbántva, az Ön irracionális oktatási elveiből mélyen kiábrándulva, távoznak!

Nem ezt érdemelték!...

PONGRÁCZ GYÖRGY

Igen nagy sikere volt a klubban az irodalmi színpadunk Balassi Menyhárt előadásának. (Foto: Vörös)

Hallottatok már róla?

Az egyetemi élet törvényszerűségei közé tartozik, hogy volt negyedéveseink, akik közül sokan fontos funkciót töltöttek be KISZ-, kulturális- és sportéletünkben, átadják munkájukat a következő évfolyamoknak.

Az idén sok olyan hallgató végzett, aki gerincét alkotta valamelyik szervezetnek. Ilyen szervezet például a IX. kerületi KISZ-bizottság mellett dolgozó KISZ oktatási bizottság vezetésével irányított instruktorcsoport is, melyről eddig kevés szó esett a nyilvánosság előtt. Az instruktorok többsége nemzetközi szakos hallgató volt, s néhány elsőéves (ma már másodéves) hallgató segített nekik. Mivel magam is részt vettem ebben a munkában, nem lesz nehéz bemutatni.

A IX. kerületi üzemekben és iskolákban csaknem 210 KISZ politikai vitakör működik; az ebben részt vevő fiatalok száma kb. 5 ezer fő. Az egyetemi instruktorok feladata az, hogy a hozzájuk tartozó 8—10 kört, ill. azok munkáját rendszeres látogatással megismerje. Ezen segíteni is kell elméleti és módszertani tanácsokkal. Az instruktorok másfél havonta részt vesznek a kerületi propagandista konferenciákon, ahol az üzemi, ill. iskolai propagandistákkal — a vitakörök vezetőivel — személyesen találkoznak, megbeszélik a további teendőket. A munka felelőssége abban nyilvánul meg, hogy az oktatás színvonalát, a hallgatók aktivitását, a propagandisták felkészültségének fokát a IX. kerületi KISZ-bizottságnak jelezni kell, ill. saját tevékenységünkkel segíteni. Ehhez a felelős munkához az szükséges, hogy elsősorban mi legyünk tájékozottak politikai, gazdasági, kulturális kérdésekben. Éppen ezért várjuk azoknak a hallgatóknak a jelentkezését, akik már a középiskolában is végeztek hasonló munkát, s ehhez kedvet éreznek. A IX. kerületi KISZ-bizottság természetesen támogatást ad, bármiféle problémánk van, s lehetőségéhez képest az év végén a legjobban dolgozó instruktorokat jutalomban is részesíti.

Jelentkezni lehet október 5—10. között a 382. szobában, mindennap a nagyszünetben. Szeretettel várjuk az első- és másodéves hallgatókat, s mindazokat, akiket érdekel a KISZ agitációs-propaganda munkája, akik szeretnének részt venni benne.

Azoknak, akik már eddig is részt vettek ebben a munkában, október 6-án du. 4-kor a IX. kerületi KISZ-bizottságon évadkezdési megbeszélés lesz Regena Anna szobájában. Feltétlenül gyertek el!

Szabó Judit
II. külker.

EGY KIS MUNKASZOCIOLÓGIA — ÚJSÁGÍRÓUL

KERÜL NÉHA FURA HELYZETBE a Közgázt végzett halandó, főleg, ha újságíró pályára sodorja a balvégzet. Főleg, ha olyan vállalat üzemi lapjához kerül, ahol téma a kapun belüli munkanélküliség kérdése. És az embert folyton nyuvasztják: írjon már erről. Meg írjon portrékat egyes dolgozókról. És ekkor jön a gordius kardja, vagy valami hasonló őskori keresztrejtvény, lévén, hogy felüvölt az ember, miszerint: Heurépa (az is valami növény) — és egycsapásra megoldja a kettőt. Mint közgazdász. (Igaz, csak a szilveszteri újságszámba fért bele, de a nyomdakapacitásra is lehet fogni.) Tehát:

PORTRÉ. Szilv. V. Eszter. Hajadon. Mármint a hajadon áll égnek még a nap bágyadt fénye is, ha meglátod. Itt dolgozik. A Bábelgyárban. Segédmunkás. Ön tudatos? Akkor nem ismerkedik meg vele. Persze, könnyű azt mondani. Mert Eszter — ez természetesen egy látvány. Sőt, panoráma. Úgy, mint az espresso, itt fent, a Kamaraerdőnél. (Csak annak valamivel kisebb a forgalma.) Persze, Eszternek lelke is van. Jó lelke. Túl jó. Nem tud nemet mondani. És még valamire használja. Márhogy a lelkét. Szedik vele. Lelkesedik. Mindenért, ami új, és több az eddigieknél. Így például a KISZ-pontversenyért. Mert, ugyebár írva vagyon a szentír... izé a szervezeti szabályzatban, hogy a kulturált szórakozás pontokat ér. Eszter szereti az alapszerveket. A sajátját is. Mármint a KISZ-alapszervezetét. Ezért minden iccaka különböző lokálokban látják. Elvégre az is szórakozás, és pontokat ér. És kulturált. És még idegen nyelvekkel is foglalkozik közben. Fakultative. Így gyűjti a pontokat. No meg a fontokat. Ami viszont végső soron népgazdasági érdek. Mert deviza. De víz alatt is lenénnk, ha ezt nem használnánk ki. Sőt, ezzel még a munkaversenyre is be lehet nevezni. Hiszen ez konkrét felajánlás. (De még mennyire...)

ÉS EZ MÉG NEM MINDEN: Eszter kollektív lény is. Nem zárkózik el a közösség elől. A kollektíva szórakozásaiban is részt vesz. Igaz, részletenként. Mondhatnánk, egyenként. De — becsületére legyen mondva — az egész kollektívával. Közösen is szokott megmozdulni. Csak társadalmi munkát nem vállal... De nem is csoda, nehéz körülmények között él. Ágyrajár. Minden éjjel más ágyra. Ugye, milyen borzasztó ez a lakáshelyzet? De számít ez? Egyesek szerint az ágyrajárás igen. De ez csak begyepesedett bürokrácia. Mert az olyan embernél, aki a visszáságok elleni harcban az élen jár, ez nem lehet elítélésre való szempont. Márpedig Eszter ilyen. Hiszen itt volt például a kategóriarendszer. Igazságtalan volt. Eszter ezt észrevette. És küzdött ellene. Mármint a különbségek kiegyenlítéséért. Saját munkaterületén sikerült is ezt megvalósítania — még a kormányrendelet előtt. A megoldás pofonegyszerű volt: mindhárom kategóriából egyformán részesedett. És egyformán részesítette mindhárom kategória dolgozóit a... No de, kérem... Hová tévedtünk? Még rosszat mondanánk Eszterre? Hát szabad ezt? Ahelyett hogy dicsérnénk... Hiszen, ha mindenki ilyen lenne... Lenne akkor kapun belüli munkanélküliség?...

Sz. J. I.

Megyek matyónak

Sőt, gyertek ti is. Persze ne sokan, mert akkor telítve lesz a szakma, és megette a fene az egész biznicet.

Az ötlet akkor merült fel bennem, amikor megláttam a Népszabadságban, hogy a matyó pingálóasszonyok az idén már voltak Montrealban, Tokióban, mennek még Szófiába, Hawaii-ba, a Jóisten orcája mellé, szóval mindenhová, ahol csak pingálni lehet.

No már most. Kérdem én. Mikor fogok a közgazdász diplomámmal Montrealba, vagy Honoluluba eljutni? A Jóisten orcájáról nem is beszélve. Mert hallottatok már olyant, hogy valaki Texasba ment volna, a nyugati főkönyvelést tanulmányozni? Na, ugye. Pláne, most hogy kiderült, miszerint az ez évi Fordösztöndíjjal sem én fogok Amerikába utazni, egészen olyan vagyok, mint egy öreg zongora. Le vagyok hangolódva...

És akkor jön ez az újságcikk. Megyek matyónak. Pingálni én is tudok. Lehet, hogy nem olyan szépen, mint azok az öregasszonyok, de mit tudják azok az elpuhult nyugati imperialisták, melyik a tulipán, és melyik a réti büdöske. Én ugyanis csak azt tudok pingálni. De azt aztán nagyon.

Csak azzal a tizenöt szoknyával lenne problémám, amit jelmeznek kellene felvennem, hogy ki ne lógjak a sorból. De mindent a művészetért! — tizet valahogy én is felcihelek magamra. Irtó szép lennék, az esztétikus élményről nem is beszélve. Tán még nívódíjat is kaphatnék.

Szóval pingálni fogok. De lehet, hogy mégsem. Akkor én leszek a szaktanácsadó. Vagy a festékkeverő. Vagy akármi.

De ha az sem, akkor eltérítem a nyíregyházi repülőgépet. Vácra...

Borsi

Ma zsolák

Lábjegyzet

Ki gondolná, hogy a nőnemű újságírók irodalmi tehetsége egyenes arányban áll ezen újságírók lábainak formájával?!

Pedig ez az eszmei mondanivalója azoknak a szakavatott tekinteteknek és műértő kritikáknak, amelyekkel a Közgazdász egyes köztiszteletben álló munkatársai felbecsülik az első irodalmi szárnypróbálgatásokra jelentkező gólyákat. Amennyiben a boka kerülete a megkívánt mértéket nem haladja túl, és a vádli nem oszlopos — az ifjú tehetség a szerkesztőség oszlopos tagjává válhat, és írói ambíciói előtt zöld az út!

Logikai bukfenc

Mennél többet tanulunk, annál töbet tudunk. Mennél többet tudunk, annál többet felejtünk. Mennél többet felejtünk, annál kevesebbet tudunk. Mennél kevesebbet tudunk, annál kevesebbet felejtünk. Mennél kevosebbet felejtünk, annál többet tudunk. Hát érdemes tanulni?!

Szeptemberi mélabú

Év eleji — és talán az egyetlen? — nagytakarítás az egyetemen. A takarítóasszonyok népes serege sürög-forog. Felvonulási területükké az aulát nevezték ki.

Egyikük éppen verítékes homlokát törölgeti Marx Károly szobra előtt, majd seprűjére támaszkodva — akár egy búsuló juhász — nagyot sóhajt:

— Na, Karcsikám, hát itt vagyunk megint!

Előadáson

A (súgva): Igaz, hogy ez a tanár szokott magában beszélni?

B: Igen, csak nem tudja. Azt hiszi, hogy figyelünk...

Irodalom

— Tudna nekem mondani valamit Miltonról?

— Hát, megnősült és megírta az „Elveszett paradicsom"-ot. Aztán meghalt a felesége és akkor megírta a „Visszanyert paradicsom"-ot...

Szücs Györgyi

SPORT

Női kosárlabda

IX. 13. KSC—Nagykáta 47:29.

Junior

KSC—Ganz MÁVAG 45:77
IX. 19. Kandó—KSC 25:66

Ffi. kosárlabda

IX. 12. Vác—KSC 63:66 (38:32)

Junior

MOM—KSC 69:96 (42:42)
IX. 13.
IX. 19. Kandó—KSC 84:113 (42:52)
IX. 20.

Junior

Honvéd—KSC 66:85

Női röplabda

IX. 6. KSC—Tokod 3:0
IX. 20. KSC—Székesfehérvár 3:0

Labdarúgás

IX. 12. KSC—László 5:1
IX. 20. ATRA—KSC 1:1

Ffi. röplabda

IX. 19. Székesfehérvári Sztc—KSC 3:1

Három kívánság

Szokásom ellenére, valamit olvashattam a hirdetőtáblán, mert nem vettem észre, hogyan került elém az az apró alak. Csak jóval később gyanítottam, hogy a földből nőtt ki. Külsőre nem volt semmi szokatlan rajta, hacsak az nem, hogy földig ért a lába, és egy Közgazdászt szorongatott a kezében. Ettől függetlenül barátságos arckifejezéssel nézett rám, s azt mondta; segítsem ki egy ebédjeggyel. Ekkor már sejteni kezdtem, hogy valami nincs rendben nála, de nem akartam megbántani, mert ezt úgyis elvégezte az ebédjegy helyettem. Ha beváltja. Ezért adtam neki egyet.

A kis alaknak könnybelábadt a szeme, és a kezemet szorongatva, egyre csak azt hajtogatta, hogy nagyon jót tettem vele. Jócselekedetem jutalmaképpen felajánlotta; kívánjak bármit, s ő teljesíti három kívánságomat. Na, gondoltam magamban, ez komplett hülye. Azért barátságosan megveregettem a vállát, és észrevétlenül felrohantam a lépcsőn. Sose lehet tudni! Hátha bele is olvasott az újságba. Ám az sem kizárt, hogy csupán egy dörzsölt vagány. Mindenesetre jobb volt megszabadulni tőle.

Egy jó félóra múlva ráérősen bandukoltam a szemináriumra, végig a harmadik emeleti folyosón. Benyitottam a megszokott terembe — csupa idegen arc. Mentem a következőbe, ott is. A tizenhatodikban, illetve a negyvennegyedik per ában is. Téglalapba jártam még egyszer. Azután irány a második emelet. Nyitogatás. Nyikorgás. Hiába. Menjen az Igazgatási Titkárságra, aki kitalálta ezt a bújócskát! — vesztettem el végül a türelmemet. Erre ukmukfukk kivágódott az orrom előtt egy ajtó és Stik Elek sodródott ki rajta. Kérdeztem tőle, hová megy. Sietve azt válaszolta, hogy éppen az előbb talált egy üres termet a csoportnak, s most tessék, mehet az Igazgatási Titkárságra félfogadási időn kívül. Ezzel elrohant. Szó, ami szó, kezdtem félni. Még a végén igaza lesz annak a törpének!

A szeminárium után sem akartam azért mélyebben belegabalyodni a dologba, de a kíváncsiság csak nem hagyott elaludni a könyvtárban. Elhatároztam, hogy titokban próbát teszek. Olyat kérek, amit lehetetlen teljesíteni! Így fel is út, le is út. Például a 47—62. oldalig az ipargazd. köt. irodalomból. Ez már tavaly sem volt meg. Szóval csiribi-csiribá! Odasomfordáltam a polcokhoz. Ki a könyvet. Rövid lapozgatás... Benne volt. Csoda! Az a zsugorodott polgár valóban varázsló lehetett. Úgy látszik, manapság semmi sem lehetetlen.

Azért jó lesz vigyázni — villant a hajam alá. Az utolsó dobást ki kell használni! Eddig már két kívánságot felelőtlenül eltékozoltam. Az utolsónak be kell jönnie! Ezért otthagytam csapot-papot, Feuerbachot, és elbújtam egy csendes sarokba, ahol nyugodtan megrághattam a dolgot. Mit kívánjak?!

A sok pénz nem jó, mert valahová becsuknak. A kevésnek nincs értelme. Autó, villa nem kell. Régi vágyam a foszforeszkáló toma-hawk és az analízis kettes már nem aktuális. Maradna a világkörüli utazás, az úszómedence, könyvvitel-jegyzet, Piroska és egy zöld terített betli. De valahogy egyik sem az igazi. Valami egészen-egészen rendkívülit és hosszantartót kellene kívánni. Olyat, aminek életem végéig élvezhetem a gyümölcsét. Van ilyen egyáltalán?! Nézzük csak!... — bámultam magam elé néhány óráig. Azután hirtelen megtaláltam a maradandót.

Azt kívántam, hogy minden számításom beváljon ezentúl. Erre úgy fejbevertek hátulról, hogy hottentotta szputnyikokat láttam az égen. Mondanom se kell, hogy az apró alak volt. Tényleg elment — méghozzá kettő után — a menzára.

tormai

„Egy őrült" a klubban

Múlt szerdán Darvas Iván volt klubunk vendége, és bár a vele való beszélgetés csak hétkor kezdődött, már fél 7-re megtelt a terem. Úgy hogy a később jövők vagy ácsorogtak, vagy jobb esetben valahonnan szerzett székekre és asztalokra ültek. Főleg az utóbbi nem volt túl kényelmes, de még mindig jobb, mint állni. Nem lehetne ilyen alkalmakra több széket beszerezni? No, meg egy mikrofont is, mert hátul már csak egy-két elcsípett szóból lehetett következtetni arra, hogy mit is beszélnek ott elől.

Különben jó volt az egész. Darvas lelkes volt, s a közönség is lelkes volt — már miután belejött a kérdezősködésbe. Mert ez az elején szokás szerint egy kicsit akadozott.

Szóval jöttek a kérdések: hogy lett színész, kikkel járt egy évfolyamon — a válaszból kiderült, hogy elég sok mindenkivel, mert többször eltanácsolták a főiskoláról. Filmen vagy színházban szeret-e jobban játszani (színházban), milyen szerepet szeretne eljátszani (bármilyet, csak jól meg legyen írva). Nem borult-e még ki az „Egy őrült naplója"-tól? Nem, mert nem minden este játssza, egy hónapban csak 4—5-ször. Miért nem játsszák több mai, nyugati író darabját — erre ő sem tudott válaszolni, mert az illetékesektől ő sem kapott kielégítő feleletet — stb. stb.

Tartott az egész kb. fél 10-ig, szünet nélkül. És bár jó volt, gördülékeny, a szünet kicsit hiányzott. Ha másért nem is, legalább azért, hogy egy kis friss levegőt szívjon az ember.

A beszélgetés végén Darvas megköszönte a lelkes fogadtatást és így búcsúzott:

— Hívjanak meg máskor is, nagyon szívesen eljövök... De jobbat ajánlok, jöjjenek el önök hozzánk, a színházba. Remélem, minél előbb találkozunk...

— Hatala —

... Nagyon szívesen eljövök

HAJÓSÉLET

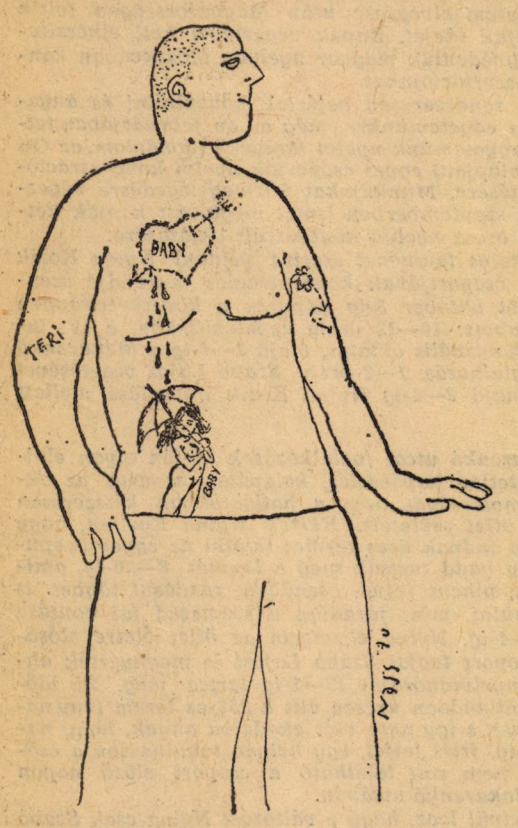

Hurrá! Felvettek az egyetemre!
Nagy János karitúrái

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KINCSES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készül a Szikra Lapnyomdában